

V Bruseli 6. 12. 2023
COM(2023) 787 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE
o uplatňovaní nariadenia (EÚ) 2019/788 o európskej iniciatíve občanov

Správa o uplatňovaní nariadenia (EÚ) 2019/788

o európskej iniciatíve občanov

1. ÚVOD

[Nariadenie \(EÚ\) 2019/788](#) o európskej iniciatíve občanov ⁽¹⁾ sa začalo uplatňovať 1. januára 2020. Toto druhé nariadenie o európskej iniciatíve občanov vyplynulo z rozsiahlej legislatívnej reformy, ktorou sa riešili nedostatky v uplatňovaní prvého nariadenia o európskej iniciatíve občanov [[nariadenie \(EÚ\) č. 211/2011](#) ⁽²⁾]. Cieľom revidovaných pravidiel je „urobiť z európskej iniciatívy občanov prístupnejší, menej zaťažujúci a ľahšie použiteľný nástroj pre organizátorov a podporovateľov, a posilniť následné opatrenia, aby sa v plnej miere využil jej potenciál ako nástroja na podporu občianskej diskusie“ ⁽³⁾.

V článku 25 nariadenia o európskej iniciatíve občanov sa od Komisie vyžaduje, aby pravidelne preskúmala fungovanie európskej iniciatívy občanov a predložila Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní nariadenia o európskej iniciatíve občanov najneskôr 1. januára 2024 a potom každé štyri roky. V tejto správe sa posudzuje uplatňovanie nariadenia o európskej iniciatíve občanov a fungovanie nástroja európskej iniciatívy občanov od 1. januára 2020. Uvádzajú sa v nej opatrenia, ktoré Komisia plánuje prijať s cieľom ďalej zlepšiť vykonávanie nariadenia o európskej iniciatíve občanov a fungovanie európskej iniciatívy občanov, pričom zohľadní zistenia preskúmania a výzvy zainteresovaných strán. V tejto správe sa riešia aj rôzne otázky zahrnuté v [uznesení](#) Európskeho parlamentu z 13. júna 2023 o vykonávaní nariadení o európskej iniciatíve občanov ⁽⁴⁾ a doplná odpoveď Komisie na uznesenie Európskeho parlamentu ⁽⁵⁾.

Komisia s cieľom posúdiť účinnosť revidovaných pravidiel uskutočnila niekoľko konzultácií, ktoré mali slúžiť ako dôkazová základňa pre túto správu ⁽⁶⁾: konzultácie s organizátormi európskej iniciatívy občanov (online prieskum a rozhovory) ⁽⁷⁾; online prieskum medzi orgánmi členských štátov zodpovednými za vykonávanie nariadenia o európskej iniciatíve občanov ⁽⁸⁾; online prieskum zameraný na občanov ⁽⁹⁾ a výstupný prieskum zameraný na signatárov európskej iniciatívy občanov, ktorí použili centrálny online systém Komisie na zber

---

⁽¹⁾ [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2019/788](#) zo 17. apríla 2019 o európskej iniciatíve občanov (Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 55).

⁽²⁾ [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) č. 211/2011](#) zo 16. februára 2011 o iniciatíve občanov (Ú. v. EÚ L 65, 11.3.2011, s. 1).

⁽³⁾ Odôvodnenie 5 nariadenia (EÚ) 2019/788.

⁽⁴⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0230_SK.html.

⁽⁵⁾ <https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/spdoc.do?i=60031&j=0&l=en>.

⁽⁶⁾ Správy o rôznych konzultačných činnostiach sú uverejnené na webovej stránke vyhradenej pre preskúmanie európskej iniciatívy občanom. https://citizens-initiative.europa.eu/2023-eci-review_sk.

⁽⁷⁾ Výsledkom online prieskumu, ktorý bol doplnený dodatočnými rozhovormi, bolo 34 odpovedí od zástupcov európskych iniciatív občanov.

⁽⁸⁾ Na prieskum odpovedalo 25 členských štátov.

⁽⁹⁾ Výsledkom bolo 7 271 odpovedí.

vyhlásení ⁽¹⁰⁾. V procese preskúmania sa Komisia zamerala na európske iniciatívy občanov zaregistrované od 1. januára 2020 a na európske iniciatívy občanov zaregistrované podľa prvého nariadenia o európskej iniciatíve občanov, ktoré sa k 1. januáru 2020 stále realizovali v rôznych fázach postupu európskej iniciatívy občanov.

2. PREHLAD VYKAZOVANÉHO OBDOBIA

Revidované pravidlá sa začali uplatňovať práve na začiatku pandémie COVID-19, ktorá však významne narušila schopnosť európskych iniciatív občanov realizovaných v tom čase uskutočňovať kampane v celej EÚ. V tabuľke 1 je znázornený negatívny vplyv pandémie COVID-19 na európsku iniciatívu občanov. V roku 2020, keď sa začali uplatňovať revidované pravidlá, o registráciu požiadalo len päť nových európskych iniciatív občanov. Dočasné opatrenia ⁽¹¹⁾, ktoré navrhla Komisia a prijali spoluzákondarcovia 15. júla 2020, obmedzili vplyv pandémie na európske iniciatívy občanov. Po zlepšení zdravotnej situácie už bolo možné konštatovať určitý pozitívny vývoj, pričom sa zaznamenal rastúci počet žiadostí o registráciu a rekordný počet európskych iniciatív občanov, ktoré zozbierali aspoň jeden milión podpisov, a v dôsledku toho rekordný počet odpovedí Komisie na európske iniciatívy občanov.

Tabuľka 1: Prehľad európskych iniciatív občanov vo vykazovanom období

	2020	2021	2022	2023	SPOLU 2020 – 2023
Žiadosti o registráciu	5	11	11	13	40
Zaregistrované európske iniciatívy občanov	5	11	10	11	37 ⁽¹²⁾
Zamietnuté európske iniciatívy občanov ⁽¹³⁾		1			1
Stiahnuté po počiatočnom posúdení Komisie				1	1
Platné a predložené	2		1	3	6
Overovanie sa úspešne dokončilo, ale ešte nepredložené Komisii					2 ⁽¹⁴⁾

⁽¹⁰⁾ Výsledkom bolo 60 157 odpovedí. Výstupný prieskum je prieskum, ktorý sa zobrazí návštevníkom webového sídla predtým, ako z neho odídu.

⁽¹¹⁾ [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2020/1042](#) z 15. júla 2020, ktorým sa stanovujú dočasné opatrenia týkajúce sa lehôt pre fázy zberu, overovania a posudzovania uvedené v nariadení (EÚ) 2019/788 o európskej iniciatíve občanov vzhľadom na výskyt ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 231, 17.7.2020, s. 7 – 11).

⁽¹²⁾ Tri žiadosti sú predmetom právneho posúdenia.

⁽¹³⁾ „Iniciatíva EVE za zavedenie práva rozhodovať“.

⁽¹⁴⁾ Európske iniciatívy občanov „Stop extrémizmu“ (overené pred rokom 2020) a „Kohézna politika“.

Poskytnutá odpoveď		2		4	6 ⁽¹⁵⁾
---------------------------	--	---	--	---	-------------------

Občania a spoločnosť mohli počas vykazovaného obdobia využívať pozitívne vplyvy predchádzajúcich úspešných európskych iniciatív občanov. Ako konkrétne opatrenie v nadväznosti na prvú úspešnú európsku iniciatívu občanov („Right2Water“) sa revidovanou smernicou o pitnej vode ⁽¹⁶⁾, ktorú boli členské štáty povinné transponovať do vnútroštátneho práva do 12. januára 2023, zlepšuje prístup k vode vrátane zraniteľných a marginalizovaných skupín. V reakcii na úspešnú európsku iniciatívu občanov „Zákaz glyfosátu“ sa nariadenie o transparentnosti a udržateľnosti hodnotenia rizika EÚ v potravinovom reťazci ⁽¹⁷⁾ začalo uplatňovať 27. marca 2021 a poskytuje občanom automatický prístup ku všetkým štúdiám a informáciám predkladaným odvetvím v procese hodnotenia rizika.

Druhé nariadenie o európskej iniciatíve občanov bolo sprevádzané zavedením novej generácie IT systémov na podporu fungovania európskej iniciatívy občanov: centrálného online systému na zber vyhlásení, služby na výmenu súborov ⁽¹⁸⁾, prepracovaného fóra európskej iniciatívy občanov a nového registra európskej iniciatívy občanov a verejného webového sídla ⁽¹⁹⁾. V priebehu vykazovaného obdobia sa tieto systémy ďalej zlepšili v rámci konzultácií s používateľmi a so zainteresovanými stranami. Podľa rozhodnutia spoluzákonodarcov ako súčasť reformy európskej iniciatívy občanov sa individuálne online systémy na zber vyhlásení, ktoré sa používali, kým nebol k dispozícii plnohodnotný centrálny systém, postupne zrušili ⁽²⁰⁾.

3. POSÚDENIE UPLATŇOVANIA NARIADENIA O EURÓPSKEJ INICIATÍVE OBČANOV

3.1. Proces európskej iniciatívy občanov v skratke

Proces európskej iniciatívy občanov zahŕňa niekoľko krokov. Na začatie iniciatívy občanov sa musí vytvoriť „skupina organizátorov“. Predtým, ako môžu organizátori začať zbierať vyhlásenia o podpore od občanov, sa navrhovaná iniciatíva musí predložiť Komisii, ktorá posúdi, či sú splnené podmienky na registráciu. Po potvrdení registrácie majú organizátori šesť mesiacov na začatie zberu podpisov. Za 12 mesiacov musia zozbierať jeden milión podpisov a dosiahnuť požadované prahové hodnoty aspoň v siedmich členských štátoch. Po overení zozbieraných podpisov vnútroštátnymi orgánmi a po doručení potvrdenia o dosiahnutí

⁽¹⁵⁾ Odpoveď na európsku iniciatívu občanov „Európa bez kožušín“ bude prijatá do 14. decembra 2023.

⁽¹⁶⁾ [Smernica Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2020/2184](#) zo 16. decembra 2020 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 435, 23.12.2020, s. 1 – 62).

⁽¹⁷⁾ [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2019/1381](#) z 20. júna 2019 o transparentnosti a udržateľnosti hodnotenia rizika EÚ v potravinovom reťazci (Ú. v. EÚ L 231, 6.9.2019, s. 1. – 28).

⁽¹⁸⁾ Služba na výmenu súborov uľahčuje bezpečné zasielanie vyhlásení o podpore vnútroštátnym orgánom.

⁽¹⁹⁾ <https://citizens-initiative.europa.eu/sk>.

⁽²⁰⁾ V praxi európske iniciatívy občanov používali jeden takýto systém, softvér OpenECI poskytovaný organizáciami občianskej spoločnosti. V prípade poslednej európskej iniciatívy občanov používajúcej tento systém sa lehota na zber vyhlásení skončila 19. júla 2023.

prahových hodnôt môžu organizátori európskej iniciatívy občanov predložiť svoju iniciatívu Komisii na preskúmanie a získanie oficiálnej odpovede.

3.2. Právo na podporu európskej iniciatívy občanov

Minimálny vek na podporu európskej iniciatívy občanov

Pred 1. januárom 2020 bol vek na podporu európskych iniciatív občanov stanovený na menej ako 18 rokov v troch členských štátoch v súlade s vekom oprávňujúcim na účasť na voľbách do Európskeho parlamentu (16 rokov v Rakúsku a na Malte a 17 rokov v Grécku). S cieľom zvýšiť účasť mladých občanov na demokratickom živote Európskej únie nariadenie o európskej iniciatíve občanov umožňuje členským štátom znížiť minimálny vek na podporu európskych iniciatív občanov na 16 rokov v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi. Od zavedenia tohto ustanovenia sa minimálny vek na podporu iniciatív uplatniteľný na európske iniciatívy občanov znížil na 16 rokov v troch členských štátoch: v Estónsku (od 1. januára 2020), Nemecku (od 1. januára 2023) a Belgicku (od 1. mája 2023), čo znamená, že v súčasnosti je v šiestich členských štátoch minimálny vek na podporu iniciatív menej ako 18 rokov. Fínsko okrem toho uviedlo plány na zníženie minimálneho veku na podporu iniciatív na 16 rokov a Írsko oznámilo plány preskúmať zníženie minimálneho veku oprávňujúceho na účasť na voľbách. V tabuľke 2 sa uvádza prehľad minimálneho veku na podporu európskych iniciatív občanov v 27 členských štátoch EÚ.

Tabuľka 2: Minimálny vek na podporu európskej iniciatívy občanov – súčasný stav (jún 2023)

18 rokov	BG, CZ, DK, IE, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, NL, PL, PT, RO, SI, SK, FI, SE
17 rokov	EL
16 rokov	BE, DE, EE, MT, AT

15 členských štátov v spätnej väzbe uviedlo, že v súčasnosti neplánujú znížiť minimálny vek na podporu iniciatív na 16 rokov, a v ďalších troch členských štátoch (Lotyšsko, Slovinsko a Slovensko) nebolo prijaté žiadne rozhodnutie.

75 % organizátorov európskej iniciatívy občanov, ktorí sa zapojili do prieskumu ⁽²¹⁾, sa domnievalo, že zníženie minimálneho veku na podporu iniciatív na 16 rokov vo všetkých členských štátoch je dôležité pre úspech európskych iniciatív občanov. Občania, ktorí sa zapojili do online prieskumu, však mali rozdielne názory na tento bod: 52 % bolo za zníženie minimálneho veku na podporu iniciatív na 16 rokov, ale 46 % považovalo 18 rokov za primeraný minimálny vek na podporu iniciatív.

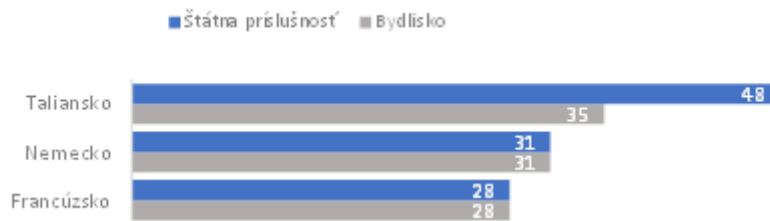

⁽²¹⁾ 12 zo 16 respondentov v rámci prieskumu.

Skupina organizátorov

Podmienkou začatia európskej iniciatívy občanov je vytvorenie **skupiny organizátorov**, ktorá je zložená z aspoň siedmich občanov EÚ, ktorí i) musia mať pobyt v siedmich rôznych členských štátoch EÚ a ii) musia byť vo veku oprávňujúcim na účasť na voľbách do Európskeho parlamentu.

Graf 1: Rozdelenie organizátorov podľa štátnej príslušnosti a bydliska (prvé tri členské štáty) (22)

Rozdelenie podľa vekových skupín (pozri graf 5 v prílohe) ukazuje vyvážené zastúpenie v rôznych vekových kategóriách s dobrým zastúpením mladých ľudí (21 % mladších ako 30 rokov a 50 % starších ako 40 rokov).

Nové nariadenie o európskej iniciatíve občanov takisto umožňuje zriadenie **právneho subjektu** na riadenie európskej iniciatívy občanov. Iba dvaja organizátori však uviedli, že tak urobili a celkovo to považovali za užitočné. Tí, ktorí túto možnosť nevyužili, ako dôvody uviedli: administratívnu záťaž, súvisiace náklady a procesné prieťahy pri zriaďovaní takýchto právnych subjektov.

3.3. Fáza registrácie

Komisií sa od začiatku uplatňovania revidovaných pravidiel doručilo **40** žiadostí o registráciu európskej iniciatívy občanov. Počas vykazovaného obdobia Komisia zaregistrovala **37** európskych iniciatív občanov v súlade s článkom 6 ods. 3 nariadenia o európskej iniciatíve občanov, a to aj z dôvodu dvojfázového postupu (23), ktorý umožňuje organizátorom revidovať iniciatívy, ktoré inak nemôžu byť zaregistrované, pretože (čiastočne) nepatria do rozsahu právomocí Komisie. O užitočnosti tohto postupu svedčí to, že nakoniec umožnil úplnú registráciu ôsmich európskych iniciatív občanov. Napokon bola zamietnutá iba **jedna** žiadosť o registráciu. Ďalšiu žiadosť jej organizátori stiahli po počiatocnom posúdení Komisie.

(22) Úplný zoznam je uvedený v grafe 4 v prílohe.

(23) V článku 6 ods. 4 nariadenia o európskej iniciatíve občanov sa stanovuje, že ak sú podmienky registrácie európskej iniciatívy občanov splnené, s výnimkou požiadavky, že „žiadna časť iniciatívy nie je zjavne mimo rámca právomocí Komisie predložiť návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv“ [článok 6 ods. 3 prvý pododsek písm. c)], Komisia musí o tomto posúdení informovať organizátorov. Organizátori môžu iniciatívu buď zmeniť tak, aby zohľadnili posúdenie Komisie, zachovať iniciatívu, alebo ju stiahnuť. Organizátori musia informovať Komisiu o svojom výbere a predložiť prípadné zmeny pôvodnej iniciatívy.

Aby sa zaručil hladký proces registrácie v krátkych lehotách stanovených v nariadení o európskej iniciatíve občanov, organizátori musia v rámci svojej žiadosti o registráciu predložiť komplexné dôkazy o splnení administratívnych požiadaviek.

83 % organizátorov, ktorí sa zapojili do prieskumu ⁽²⁴⁾ a na ktorých sa vzťahovali nové pravidlá registrácie, uviedlo, že postup európskej iniciatívy občanov bol celkovo účinný a jednoduchý. Len jeden respondent sa domnieval, že dodržať postup bolo veľmi ťažké. Väčšina respondentov ⁽²⁵⁾ sa domnievala, že požiadavky na registráciu európskej iniciatívy občanov sú jasné a že technický postup predkladania prostredníctvom účtu organizátora je jednoduchý. Väčšina respondentov považovala splnenie podmienok registrácie za celkom jednoduché, ale dvaja z nich (17 %) považovali splnenie podmienok za pomerne ťažké – z dôvodu požiadaviek na administratívne kontroly týkajúce sa bydliska a potreby zabezpečiť, aby žiadna časť európskej iniciatívy občanov nebola zjavne mimo rámca právomocí Komisie. Najväčšia výzva, ktorú organizátori uviedli vo fáze registrácie, súvisí so zdrojmi – s časom a financovaním.

Organizátori, ktorí sa zapojili do prieskumu a ktorí prešli dvojfázovým postupom registrácie, považovali informácie poskytnuté Komisiou v počiatočnom posúdení za jasné. Použili usmernenie poskytnuté fórom európskej iniciatívy občanov, ktoré väčšina z nich považovala za kľúčové na zabezpečenie registrácie svojej európskej iniciatívy občanov. Iba v prípade zamietnutej registrácie európskej iniciatívy občanov jej zástupca uviedol, že dôvody zamietnutia neboli úplne jasné ⁽²⁶⁾.

3.4. Fáza zberu vyhlásení

K 1. januáru 2020 bolo vo fáze zberu vyhlásení ešte 16 európskych iniciatív občanov zaregistrovaných podľa prvého nariadenia o európskej iniciatíve občanov. Ďalších 33 európskych iniciatív občanov zaregistrovaných podľa revidovaného nariadenia o európskej iniciatíve občanov začalo fázu zberu vyhlásení počas vykazovaného obdobia. V tabuľke 3 sa uvádza prehľad európskych iniciatív občanov vo fáze zberu vyhlásení.

Vo vykazovanom období rekordných **päť európskych iniciatív občanov** zozbieralo viac ako jeden milión vyhlásení o podpore, z čoho tri boli zaregistrované podľa druhého nariadenia o európskej iniciatíve občanov. Na tri z piatich úspešných iniciatív sa vzťahovali dočasné opatrenia súvisiace s ochorením COVID-19. Okrem toho niekoľko európskych iniciatív občanov, ktoré nedosiahli prahovú hodnotu jeden milión vyhlásení o podpore, zozbieralo vysoký počet týchto vyhlásení, vďaka čomu sa zviditeľnili a vyvolali diskusiu v celej EÚ alebo v niektorých členských štátoch ⁽²⁷⁾. Zároveň 13 európskych iniciatív občanov zozbieralo nízky

---

⁽²⁴⁾ 10 z 12 odpovedí zastupujúcich iniciatív zaregistrované po 1. januári 2020.

⁽²⁵⁾ 10 z 12 odpovedí zastupujúcich iniciatív zaregistrované po 1. januári 2020.

⁽²⁶⁾ Fórum európskej iniciatívy občanov môže vo fáze registrácie podporiť organizátorov právnym poradenstvom, najmä pokiaľ ide o právomoci Komisie prijímať právne akty. V prípade jedinej európskej iniciatívy občanov, ktorá bola zamietnutá, organizátori nevyužili služby fóra európskej iniciatívy občanov napriek tomu, že k tomu boli nabádaní.

⁽²⁷⁾ V rámci európskej iniciatívy občanov „Za svet bez bitúnkov“ sa zozbieralo viac ako 850 000 vyhlásení o podpore. V rámci štyroch ďalších európskych iniciatív občanov („Zavedenie nepodmieneného základného príjmu v celej EÚ“, „Zákaz reklamy na fosilné palivá a sponzorstva v oblasti fosilných palív“, „Zabezpečenie súladu spoločnej obchodnej politiky so zmluvami EÚ a dodržiavania medzinárodného práva“ a „Právo na liečbu“) sa zozbieralo 250 000 až 300 000 vyhlásení o podpore.

počet podpisov (menej ako 10 000). Možno to pripísať niekoľkým príčinám, ktoré sa môžu navzájom posilňovať, ako napríklad atraktivnosť pre verejnosť a povaha témy; úroveň prípravy a riadenia zberu vyhlásení a vytrvalosť a odhodlanie, ktoré si musia organizátori európskej iniciatívy občanov udržať počas dlhšieho obdobia. Niektorí organizátori uviedli, že európske iniciatívy občanov, ktorým chýba podpora subjektov, ako sú mimovládne organizácie alebo podniky, považujú za ťažké zozbierať vysoký počet podpisov.

Tabuľka 3: Prehľad európskych iniciatív občanov vo fáze zberu vyhlásení ⁽²⁸⁾ (november 2023)

Európske iniciatívy občanov, v rámci ktorých sa od 1. januára 2020 zozbieralo viac ako jeden milión platných vyhlásení o podpore	5
Európske iniciatívy občanov, ktoré boli stiahnuté alebo uzavreté pre nedostatočnú podporu, zoskupené podľa počtu zozbieraných vyhlásení o podpore	29
– <i>Aspoň jeden milión podpisov</i>	1 ⁽²⁹⁾
– <i>500 000 – 999 999 podpisov</i>	1
– <i>250 000 – 499 999 podpisov</i>	4
– <i>100 000 – 249 999 podpisov</i>	1
– <i>50 000 – 99 999 podpisov</i>	5
– <i>10 000 – 49 999 podpisov</i>	4
– <i>5 000 – 9 999 podpisov</i>	4
– <i>Menej ako 5 000 podpisov</i>	9
Prebieha zber vyhlásení	10
Európske iniciatívy občanov, ktoré začnú zber vyhlásení	4

Celkovo sa od roku 2020 zozbieralo viac ako deväť miliónov vyhlásení o podpore. Viac ako 90 % týchto podpisov bolo zozbieraných online a zvyšok sa zozbieral v papierovej forme.

⁽²⁸⁾ Z informácií oznámených organizátormi európskej iniciatívy občanov alebo verejne dostupných informácií vyplýva, že počet zozbieraných vyhlásení o podpore neuviedli všetky európske iniciatívy občanov zaregistrované podľa prvého nariadenia o európskej iniciatíve občanov, keďže to nebola zákonná požiadavka.

⁽²⁹⁾ Pokiaľ ide o európsku iniciatívu občanov „Eat original“, prahové hodnoty neboli po overení vyhlásení o podpore členskými štátmi splnené.

Organizátori, ktorí sa zapojili do prieskumu, uviedli, že boli väčšinou spokojní s účinnosťou postupov a nástrojov dostupných pre fázu zberu podpisov. Väčšina respondentov zastupujúcich európske iniciatívy občanov zaregistrované podľa druhého nariadenia o európskej iniciatíve občanov považovala lehotu šiestich mesiacov od zaregistrovania ⁽³⁰⁾ na prípravu zberu podpisov za užitočnú.

Respondenti, ktorí sa zapojili do prieskumu, uviedli, že pri zbere podpisov im pomohli tieto faktory: podpora mimovládnych organizácií; používanie veľkých platforiem na zber podpisov (napr. Avaaz, WeMove a Campact); využívanie influencerov a zviditeľnenie v rôznych celoštátnych médiách a médiách EÚ.

Najčastejšie výzvy, s ktorými sa organizátori zapojení do prieskumu stretávali vo fáze zberu vyhlásení, zahŕňali: neochotu občanov poskytnúť požadované osobné údaje; nedostatočnú informovanosť občanov o európskej iniciatíve občanov; vyhradenie času na európsku iniciatívu občanov; prilákanie záujmu médií a nájdenie partnerov na podporu európskej iniciatívy občanov v najmenej siedmich členských štátoch.

3.4.1. Online systémy na zber vyhlásení

Organizátori európskych iniciatív občanov zaregistrovaných medzi 1. januárom 2020 a 31. decembrom 2022 sa v súlade s článkom 11 druhého nariadenia o európskej iniciatíve občanov mohli rozhodnúť používať buď centrálny online systém na zber vyhlásení, alebo iný online systém na zber vyhlásení. Kým ešte mali možnosť výberu, **20 európskych iniciatív občanov si vybralo centrálny online systém na zber vyhlásení a šesť európskych iniciatív občanov si vybralo softvér OpenECI**, ktorý ponúkajú organizácie občianskej spoločnosti.

Z piatich európskych iniciatív občanov, ktoré v tomto období zozbierali viac ako jeden milión vyhlásení o podpore, tri používali centrálny online systém na zber vyhlásení ⁽³¹⁾ a dve používali systém OpenECI ⁽³²⁾.

Väčšina organizátorov, ktorí sa zapojili do prieskumu ⁽³³⁾, uviedla, že sú celkovo spokojní so systémom, ktorý sa rozhodli používať, hoci niekoľko ďalších organizátorov ⁽³⁴⁾ uviedlo nižšiu mieru spokojnosti.

3.4.2. Centrálny online systém na zber vyhlásení

Komisia v súlade s článkom 10 ods. 1 druhého nariadenia o európskej iniciatíve občanov vyvinula centrálny online systém na zber vyhlásení, ktorý bol uvedený do prevádzky 1. januára 2020. Tento nový plnohodnotný systém nahradil riešenie poskytované Komisiou pred rokom

---

⁽³⁰⁾ Článok 8 ods. 1 nariadenia o európskej iniciatíve občanov umožňuje organizátorom zvoliť si dátum začiatku lehoty na zber vyhlásení. Dátum začiatku nesmie byť neskôr ako šesť mesiacov od zaregistrovania európskej iniciatívy občanov.

⁽³¹⁾ Európske iniciatívy občanov „Kohézna politika“, „Zastavte odstraňovanie plutiev“ a „Za kozmetiku bez krutosti“.

⁽³²⁾ Európske iniciatívy občanov „Zachráňme včely a poľnohospodárov!“ a „Európa bez kožušín“.

⁽³³⁾ Štyria zo šiestich respondentov, ktorí používali centrálny online systém na zber vyhlásení, a štyria zo siedmich respondentov, ktorí používali individuálny online systém na zber vyhlásení.

⁽³⁴⁾ Dvaja zo šiestich respondentov, ktorí používali centrálny online systém na zber vyhlásení, a traja zo siedmich respondentov, ktorí používali individuálny online systém na zber vyhlásení.

2020, ktoré pozostávalo zo softvéru v spojení s dohodou o hostovaní na bezpečné uchovávanie údajov na serveroch Komisie. Nový systém, ktorý je k **dispozícii vo všetkých jazykoch EÚ**, používajú organizátori európskej iniciatívy občanov **bezplatne**. Ide o ľahko použiteľný systém na kľúč, v ktorom sa osobné údaje po zbere a uložení zašifrujú, pričom organizátori európskej iniciatívy občanov sú len povinní informovať Komisiu desať pracovných dní pred začatím zberu vyhlásení (článok 10 ods. 3) a musia s Komisiou podpísať dohodu o spoločnej zodpovednosti za ochranu údajov⁽³⁵⁾. Nie sú potrebné **žiadne dodatočné schválenia**, pretože systém už spĺňa všetky technické a bezpečnostné požiadavky. Ako sa stanovuje v článku 18 ods. 2, organizátori európskej iniciatívy občanov môžu využívať systém aj na zber **e-mailových adres podporovateľov**, a teda môžu informovať svoju sieť o pokroku európskej iniciatívy občanov. Systém je plne prístupný osobám so zdravotným postihnutím (v súlade s článkom 2 ods. 2 a článkom 10 ods. 1).

Podľa prvého nariadenia o európskej iniciatíve občanov boli organizátori európskej iniciatívy občanov v plnej miere zodpovední za zasielanie vyhlásení o podpore členskými štátmi na overenie. Podľa revidovaného nariadenia o európskej iniciatíve občanov s cieľom zaistiť bezpečnosť osobných údajov občanov počas celého cyklu európskej iniciatívy občanov (od zberu po zaslanie do členských štátov) Komisia vyvinula **službu na výmenu súborov**, ktorá prostredníctvom šifrovania medzi koncovými zariadeniami uľahčuje bezpečné zasielanie vyhlásení o podpore zozbieraných online prostredníctvom centrálného online systému na zber vyhlásení orgánom členských štátov na overenie. Táto aplikácia môže byť použitá aj na zasielanie naskenovaných papierových vyhlásení. Hoci to revidované pravidlá nevyžadujú, Komisia a členské štáty sa zhodli na tom, že tento nástroj by mohli využívať aj európske iniciatívy občanov, ktoré boli zaregistrované podľa starých pravidiel alebo používajú individuálne systémy⁽³⁶⁾. Komisia pripravila komplexné usmernenie a zorganizovala rozsiahle testovanie s členskými štátmi týkajúce sa využívania služby na výmenu súborov a súvisiacej správy súkromných a verejných kľúčov. Zorganizovala aj stretnutia s organizátormi s cieľom pomôcť im s procesom šifrovania a nahratia vyhlásení o podpore, ktoré neboli zozbierané prostredníctvom centrálného online systému na zber vyhlásení.

Vysoká úroveň bezpečnosti systému na zber vyhlásení zabezpečuje, aby sa osobné údaje občanov bezpečne zašifrovali a spracúvali od okamihu, keď vstúpia do systému na zber vyhlásení, až do okamihu, keď sa doručia orgánom členských štátov na overenie. Komisia poskytuje informácie a odbornú prípravu o využívaní centrálného online systému na zber vyhlásení (webináre, online príručky a videá). Okrem toho v súlade s článkom 10 ods. 5 nariadenia o európskej iniciatíve občanov Komisia pravidelne konzultuje s používateľmi a so zainteresovanými stranami o ďalšom zlepšení tohto systému.

⁽³⁵⁾ Podľa dohody o spoločnom prevádzkovaní je Komisia zodpovedná za osobné údaje zozbierané online prostredníctvom centrálného online systému na zber vyhlásení, zatiaľ čo organizátori európskej iniciatívy občanov sú zodpovední len za ochranu osobných údajov zozbieraných v papierovej forme.

⁽³⁶⁾ Nástroj bol použitý pre dve európske iniciatívy občanov zaregistrované podľa prvého nariadenia o európskej iniciatíve občanov: „Zachráňme včely a poľnohospodárov!“ a „Skončujme s kľetkovým chovom“.

Medzi niektoré z hlavných zlepšení centrálného online systému na zber vyhlásení od roku 2020 patria:

- **Bezpečnosť** – systém zabezpečuje šifrovanie osobných údajov medzi koncovými zariadeniami vo všetkých fázach spracúvania; celkovo sa bezpečnostné prvky pravidelne aktualizujú v súlade s pravidlami, normami a usmerneniami vypracovanými podľa [rozhodnutia Komisie \(EÚ, Euratom\) 2017/46](#) o bezpečnosti komunikačných a informačných systémov v Európskej komisii ⁽³⁷⁾.
- Kvalita údajov zozbieraných od občanov sa zlepšila **po zavedení pravidiel formátovania a „kontrolného súčtu“** dokladov totožnosti v prípade 18 členských štátov, ktoré vyžadujú identifikačné číslo vo formulári vyhlásenia o podpore, čím sa znížilo riziko zamietnutia vyhlásení o podpore a uľahčil sa postup overovania v členských štátoch.
- **Integrácia systémov elektronickej identifikácie** – od zavedenia revidovaných pravidiel sa vnútroštátne systémy elektronickej identifikácie integrovali do centrálného online systému na zber vyhlásení v prípade 16 členských štátov, čo občanom umožňuje podpisovať ich bez manuálneho vkladania svojich osobných údajov. Táto možnosť nebola k dispozícii v súvislosti s individuálnymi online systémami na zber vyhlásení.
- **Zlepšenie použiteľnosti** na základe konzultácie so zainteresovanými stranami a štúdie o použiteľnosti a prístupnosti; ďalej sa zlepšila najmä mobilná verzia centrálného online systému na zber vyhlásení, čím sa občanom uľahčil podpis prostredníctvom mobilných zariadení.
- **Prispôsobenie podpisovej stránky** – organizátori sa môžu rozhodnúť, ktoré informácie chcú zobraziť na podpisovej stránke (vlastné logo, panel pokroku s informáciami v reálnom čase o počte vyhlásení o podpore zozbieraných online, mapa s uvedením dosiahnutých prahových hodnôt podľa jednotlivých členských štátov, pokroku v jednotlivých členských štátoch a najnovších podporovateľov – členský štát a dátum).
- **Súlad s ochranou údajov** – špecializovaný modul prevádzkovateľa umožňuje Komisii plniť si povinnosti prevádzkovateľa podľa [nariadenia \(EÚ\) 2018/1725](#) o ochrane osobných údajov spracúvaných inštitúciami Únie ⁽³⁸⁾ a rýchlo reagovať na žiadosti dotknutých osôb.
- Poskytovanie webovej analýzy organizátorom (údaje o návštevnosti stránky venovanej ich iniciatíve) a iných relevantných **štatistík** podľa jednotlivých iniciatív, čo im umožní posúdiť výkonnosť ich kampaní.

Občania, ktorí používali centrálny online systém na zber vyhlásení, uviedli vysokú úroveň spokojnosti so systémom: viac ako 93 % respondentov, ktorí sa zapojili do výstupného

⁽³⁷⁾ Ú. v. EÚ L 6, 11.1.2017, s. 40.

⁽³⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39 – 98).

prieskumu, uviedlo, že bolo jednoduché alebo veľmi jednoduché podporiť európsku iniciatívu občanov pomocou tohto systému; veľká väčšina respondentov vysoko hodnotila zrozumiteľnosť informácií vysvetľujúcich, akým spôsobom podpísať európsku iniciatívu občanov pomocou systému, a väčšina respondentov dôverovala bezpečnosti osobných údajov, ktoré poskytli prostredníctvom systému. Približne 8 % používateľov, ktorí sa zapojili do výstupného prieskumu, uviedlo relevantné zdravotné postihnutie a ich celková spokojnosť bola takisto vysoká (s priemerným hodnotením 8 bodov z 10).

3.4.3. Využívanie elektronickej identifikácie (článok 10 ods. 4 nariadenia o európskej iniciatíve občanov)

Jedným z kľúčových prvkov centrálného online systému na zber vyhlásení je možnosť integrovať do systému vnútroštátne nástroje elektronickej identifikácie, s ktorými sú občania oboznámení na vnútroštátnej úrovni, čím sa zníži riziko chýb pri kódovaní ich osobných údajov. Členské štáty musia zabezpečiť, aby ich občania mohli podporovať európske iniciatívy občanov online prostredníctvom oznámených prostriedkov elektronickej identifikácie alebo elektronického podpisu v zmysle [nariadenia \(EÚ\) č. 910/2014](#) (nariadenie eIDAS) ⁽³⁹⁾.

Integrácia vnútroštátnych systémov elektronickej identifikácie do centrálného online systému na zber vyhlásení už bola ukončená v 16 členských štátoch. Ďalších päť členských štátov je v procese sprístupňovania svojich vnútroštátnych systémov elektronickej identifikácie podľa nariadenia eIDAS (BG, DK, FR, PL a SI), čo je prvý krok k integrácii do online systému Komisie na zber vyhlásení.

Tabuľka 4: Súčasný stav integrácie systémov elektronickej identifikácie do centrálného online systému na zber vyhlásení (november 2023)

Elektronická identifikácia je umožnená	BE, CZ, DE, EE, ES, HR, IT, LV, LT, LU, MT, NL, AT, PT, SK, SE
Prebieha	BG, DK, FR, PL, SI
Elektronická identifikácia nie je umožnená	IE, EL, CY, HU, RO, FI

Organizátori európskej iniciatívy občanov aj občania v príslušných prieskumoch uviedli, že považujú za dôležité umožniť využívanie nových riešení elektronickej identifikácie, ako je elektronická identifikácia a elektronický podpis, na podporu európskych iniciatív občanov.

⁽³⁹⁾ [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) č. 910/2014](#) z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 73 – 114).

Hoci je podiel podpisov zozbieraných prostredníctvom centrálného online systému na zber vyhlásení od roku 2020 stále nízky (2 % z celkového počtu podpisov zozbieraných prostredníctvom elektronickej identifikácie), rastie (5 % v roku 2023), keďže tieto prostriedky sprístupnilo svojim občanom viac členských štátov. Zámerom navrhovaného zavedenia európskych peňaženiek digitálnej identity ⁽⁴⁰⁾ je urýchliť zavádzanie takýchto technológií vo všetkých členských štátoch, a tým uľahčiť občiansku a komunitnú angažovanosť. Komisia v kontexte expertnej skupiny pre európsku iniciatívu občanov takisto vyzýva členské štáty, aby pravidelne podávali správy o pokroku, ktorý dosiahli pri zavádzaní elektronickej identifikácie vo svojej krajine.

3.4.4. Osvedčovanie individuálnych online systémov na zber vyhlásení

Nemecký orgán ⁽⁴¹⁾ osvedčil individuálne online systémy na zber vyhlásení pre šesť európskych iniciatív občanov, ktoré boli zaregistrované po 1. januári 2020 a používali takéto systémy. Nemecký orgán v spätnej väzbe vyjadril názor, že jednomesačná lehota na osvedčenie týchto systémov je príliš krátka. Zároveň zdôraznil, že v porovnaní s centrálnym online systémom na zber vyhlásení si osvedčovanie individuálnych systémov na zber vyhlásení vyžaduje neprimerané úsilie všetkých členských štátov, pretože každý z nich musí vykonávať postupy a investovať zdroje na vykonávanie osvedčovania v stanovenej lehote. Nemecko v spätnej väzbe zopakovalo svoju podporu postupnému rušeniu týchto systémov do 31. decembra 2022 v súlade s článkom 11 ods. 7 nariadenia o európskej iniciatíve občanov.

Organizátori európskej iniciatívy občanov, ktorí sa zapojili do online prieskumu, sa domnievali, že je pomerne ťažké splniť technické špecifikácie na získanie osvedčenia o svojom individuálnom online systéme na zber vyhlásení a na osvedčenie tohto systému vnútroštátnymi orgánmi.

3.4.5. Posúdenie možnosti opätovného zavedenia voľby pre organizátorov, pokiaľ ide o používanie individuálnych online systémov na zber vyhlásení

Európsky parlament vo svojom uznesení o vykonávaní nariadení o európskej iniciatíve občanov ⁽⁴²⁾ vyzval Komisiu, aby posúdila možnosť opätovného zavedenia výberu pre organizátorov, pokiaľ ide o používanie individuálnych online systémov na zber vyhlásení. Na posúdenie tejto možnosti Komisia preskúmala tri oblasti.

i) Používanie individuálnych online systémov na zber vyhlásení

Počas rokovaní vedúcich k prijatiu druhého nariadenia o európskej iniciatíve občanov sa spoluzákonodarcovia rozhodli postupne ukončiť používanie individuálnych online systémov na zber vyhlásení do konca roka 2022. V období od januára 2020 do decembra 2022 (keď ešte

---

⁽⁴⁰⁾ [Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie \(EÚ\) č. 910/2014, pokiaľ ide o stanovenie rámca pre európsku digitálnu identitu](#) [COM(2021) 281 final].

⁽⁴¹⁾ [BSI - Erteilte Bescheinigungen über die Übereinstimmung individueller Online-Sammelsysteme mit der Verordnung \(EU\) 2019/788 \(bund.de\)](#).

⁽⁴²⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. júna 2023 o vykonávaní nariadení o európskej iniciatíve občanov [2022/2206(INI)], https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0230_SK.html.

existovala možnosť výberu) sa šesť z 26 zaregistrovaných európskych iniciatív občanov (23 %) rozhodlo používať systém OpenECI. V minulom roku, keď existovala možnosť výberu (2022), sa organizátori len dvoch z desiatich zaregistrovaných európskych iniciatív občanov rozhodli používať individuálny online systém na zber vyhlásení. Tieto údaje jasne naznačujú, že **dopyt po alternatívnom systéme k centrálnemu systému je relatívne obmedzený**. Používanie takýchto systémov takisto vytvára množstvo výziev a administratívnej záťaže pre členské štáty⁽⁴³⁾ aj organizátorov európskej iniciatívy občanov.

ii) Zátťaž pre organizátorov európskej iniciatívy občanov

Používanie individuálneho online systému na zber vyhlásení vytvára pre organizátorov európskej iniciatívy občanov dodatočné náklady, pokiaľ ide o jeho vývoj, správu a osvedčovanie⁽⁴⁴⁾, v porovnaní s centrálnym online systémom na zber vyhlásení, ktorý je bezplatným riešením na kľúč. Organizátori európskej iniciatívy občanov sú takisto jedinými prevádzkovateľmi osobných údajov zozbieraných prostredníctvom individuálnych online systémov na zber vyhlásení. V prípade centrálného online systému na zber vyhlásení je táto zodpovednosť takmer výlučne na Komisii, ktorá je poverená správou systému.

Akokoľvek opätovné zavedenie individuálnych online systémov na zber vyhlásení by znamenalo **d'alšiu záťaž pre organizátorov európskej iniciatívy občanov, pokiaľ ide o zabezpečenie súladu s uplatniteľnými technickými špecifikáciami**, pretože tieto systémy by sa museli pravidelne kontrolovať, aby sa zabezpečilo neustále dodržiavanie súladu počas celej lehoty na zber vyhlásení.

Komisia preskúmala osobitné potreby, ktoré organizátori európskej iniciatívy občanov uvádzajú pri výbere alternatívnych systémov. Najčastejšie sa opakujúcim dôvodom je možnosť zabudovať tento systém do webových sídel tretích strán, čím sa umožní zber podpisov prostredníctvom rôznych vstupných bodov. Komisia preto zadala štúdiu externému výskumnému tímu v oblasti IT⁽⁴⁵⁾ s cieľom preskúmať, či existujú zabudovateľné riešenia pre centrálny online systém na zber vyhlásení, ktoré môže Komisia ponúknuť organizátorom európskej iniciatívy občanov, ktorí zaisťujú bezpečnosť a ochranu osobných údajov v súlade s nariadením o európskej iniciatíve občanov, a odhadnúť vplyv takýchto riešení na prevádzku a rozpočet. Zo štúdie vyplynulo, že decentralizovaný zber vyhlásení o podpore na viacerých webových sídlach neznámych tretích strán prináša významné riziká v oblasti bezpečnosti a ochrany údajov. V daných prípadoch, keď organizátori európskej iniciatívy občanov uviedli, že zabudovali individuálny online systém na zber vyhlásení do viacerých webových sídel, orgány vydávajúce osvedčenia uviedli, že takéto podstatné zmeny osvedčeného systému im neboli oznámené. Toto oznámenie by im umožnilo posúdiť, či by tieto zmeny (stále) boli

---

⁽⁴³⁾ Pozri aj oddiel 3.4.4.

⁽⁴⁴⁾ Cieľom postupu osvedčovania, ktorý je stanovený v článku 11 nariadenia o európskej iniciatíve občanov, je zabezpečiť, aby individuálne online systémy na zber vyhlásení spĺňali technické špecifikácie stanovené vo [vykonávacom nariadení Komisie \(EÚ\) 2019/1799](#) z 22. októbra 2019 (Ú. v. EÚ L 274, 28.10.2019, s. 3).

⁽⁴⁵⁾ <https://citizens-initiative.europa.eu/sites/default/files/2023-11/Study%20on%20Technical%20Solutions%20for%20Organisers%20of%20European%20Citizens%20Initiatives.pdf>.

v súlade s technickými špecifikáciami stanovenými vo [vykonávacom nariadení Komisie \(EÚ\) 2019/1799](#) ⁽⁴⁶⁾ vrátane požiadaviek na bezpečnosť a ochranu údajov.

Vzhľadom na zistenia externých odborníkov by si opätovné zavedenie individuálnych online systémov na zber vyhlásení vyžadovalo, aby sa do osvedčovania zahrnuli všetky „zabudované“ webové sídla v spojení s mechanizmom pravidelného auditu s cieľom overiť, či príslušné webové sídla kampane dodržiavajú súlad počas celej lehoty na zber vyhlásení. To by znamenalo dodatočné náklady a záťaž pre organizátorov európskej iniciatívy občanov ⁽⁴⁷⁾.

iii) Záťaž pre členské štáty

Individuálne online systémy na zber vyhlásení musia byť osvedčené príslušnými orgánmi v členskom štáte, v ktorom sa údaje uchovávajú. Ako súčasť poslednej reformy sa v návrhu Komisie zachovala možnosť organizátorov európskej iniciatívy občanov používať individuálne online systémy na zber vyhlásení. Spoluzákonodarcovia však toto ustanovenie z návrhu počas legislatívnych rokovaní vypustili. V dôsledku toho sa individuálne online systémy na zber vyhlásení postupne zrušili a mohli ich využívať len európske iniciatívy občanov, ktoré boli zaregistrované pred 1. januárom 2023. **Opätovným zavedením týchto systémov by sa obnovila povinnosť členských štátov osvedčovať ich.** V uvedenej externej štúdii sa dospelo k záveru, že najúčinnjším spôsobom kontroly rizík v oblasti bezpečnosti a ochrany údajov spojených s decentralizovaným zberom podpisov by bolo vytvorenie nového mechanizmu osvedčovania/auditov so súborom technických požiadaviek porovnateľných s požiadavkami (ale prísnejšími), ktoré boli predtým stanovené pre tieto individuálne systémy podľa vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2019/1799. V štúdii sa takisto odhaduje, že zložitosť auditu a náklady naň by mohli nadmerne zaťažiť vnútroštátne orgány ⁽⁴⁸⁾.

Vzhľadom na vplyv opätovného zavedenia individuálnych online systémov na zber vyhlásení na členské štáty Komisia viedla konzultácie s vnútroštátnymi orgánmi zastúpenými v expertnej skupine pre európsku iniciatívu občanov. Z ich spätnej väzby vyplýva, že pozícia členských štátov sa od legislatívnych rokovaní o druhom nariadení o európskej iniciatíve občanov nezmenila. Prevládal názor, že centrálny online systém na zber údajov predstavoval pozitívny vývoj, pretože zaisťuje bezpečnosť údajov a ich bezpečné zasielanie a umožňuje rýchlejší

⁽⁴⁶⁾ [Vykonávacie nariadenie Komisie \(EÚ\) 2019/1799](#) z 22. októbra 2019, ktorým sa ustanovujú technické špecifikácie pre individuálne online systémy na zber vyhlásení podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788 o európskej iniciatíve občanov (Ú. v. EÚ L 274, 28.10.2019, s. 3).

⁽⁴⁷⁾ Náklady na zavedenie a údržbu pre organizátorov európskej iniciatívy občanov sa líšia v závislosti od povahy zabudovateľného riešenia uvedeného v správe externých odborníkov. Ak by organizátori európskej iniciatívy občanov museli zapojiť externé odborné znalosti, najjednoduchšie riešenie by ročne stálo v priemere 9 650 EUR na počiatočné jednorazové zavedenie a ďalších 6 500 EUR na náklady na údržbu. Tieto náklady sú založené na zabudovaní systému do troch webových sídel kampane (čo sa v externej štúdii odporúča ako maximálny počet vzhľadom na značné riziká v oblasti bezpečnosti a ochrany údajov). Očakáva sa, že náklady na údržbu sa zvýšia lineárne, ak by sa riešenie zabudovalo do viac ako troch webových sídel. Tieto údaje nezahŕňajú náklady na vývoj a údržbu, ktoré má pokryť Komisia, ani náklady na osvedčovanie a audit zo strany členských štátov počas celej lehoty na zber vyhlásení.

⁽⁴⁸⁾ V externej štúdii sa odhadli počiatočné jednorazové náklady na osvedčenie každého zabudovateľného riešenia pred začatím zberu vyhlásení o podpore na 10 000 EUR. V štúdii sa takisto odporúčalo, aby vnútroštátne orgány vydávajúce osvedčenia vykonávali audit webových sídel organizátorov a zabudovateľného riešenia každé štyri mesiace počas dvanásťmesačného postupu zberu vyhlásení. Tieto náklady sa odhadujú na 3 250 EUR za audit jedného webového sídla (ak ho vykonáva súkromná spoločnosť). V prípade technicky zložitejšieho riešenia sa odporúča, aby sa vykonával pravidelný audit kódu, ktorý bude stáť v priemere ďalších 6 500 EUR za audit jedného webového sídla.

postup overovania. Tento systém by sa mohol ďalej posilniť, aby reagoval na budúce vznikajúce potreby. Niekoľko členských štátov konštatovalo, že opätovné zavedenie individuálnych online systémov na zber vyhlásení by bolo neefektívne a nákladné, pretože každý členský štát by musel zabezpečiť celoročnú dostupnosť potrebných zdrojov na včasné osvedčovanie týchto systémov. Niektoré členské štáty takisto poznamenali, že overovanie zozbieraných vyhlásení o podpore prostredníctvom individuálneho online systému na zber vyhlásení je zložitejšie a časovo náročnejšie, pretože kvalita zozbieraných údajov sa môže líšiť. Osvedčovanie členskými štátmi by okrem toho prinieslo riziko nejednotného výkonu.

Posúdenie Komisie

Po posúdení uvedených troch oblastí a so zreteľom na: i) významné riziká v oblasti bezpečnosti a ochrany údajov vyplývajúce z akéhokoľvek decentralizovaného riešenia na zber vyhlásení o podpore online; ii) potenciálnu značnú záťaž a súvisiace náklady pre organizátorov európskej iniciatívy občanov a vnútroštátne správy pri zabezpečovaní dodržiavania prísnych pravidiel bezpečnosti a ochrany údajov a iii) dostupnosť centrálného systému, ktorý zaručuje vysokú úroveň bezpečnosti a ochrany údajov, **Komisia dospela k záveru, že opätovné zavedenie individuálnych online systémov na zber vyhlásení nie je vhodné**, pretože by to bolo v rozpore s cieľom zlepšiť prístupnosť európskej iniciatívy občanov a znížiť záťaž.

3.5. Fáza overovania

Od 1. januára 2020 prešlo sedem európskych iniciatív občanov postupom overovania, ktorý vyžaduje, aby vnútroštátne orgány osvedčovali platnosť vyhlásení o podpore zozbieraných od svojich štátnych príslušníkov: „Skoncujme s klieťkovým chovom“*⁽⁴⁹⁾, „Eat original! Unmask your food“*, „Kohézna politika“*, „Zachráňme včely a poľnohospodárov!“*, „Zastavte odstraňovanie plutiev“, „Za kozmetiku bez krutosti“ a „Európa bez kožušín“. Pokiaľ ide o európske iniciatívy občanov zaregistrované podľa druhého nariadenia o európskej iniciatíve občanov, organizátori sú povinní zaslať zozbierané vyhlásenia o podpore do troch mesiacov od skončenia lehoty na zber vyhlásení⁽⁵⁰⁾. Tým sa postup overovania stal predvídateľnejším a orgánom členských štátov sa umožnilo lepšie plánovať svoje zdroje s cieľom zapojiť sa do postupu overovania. Výsledky postupu overovania boli pozitívne v prípade šiestich zo siedmich európskych iniciatív občanov. Výsledky postupu overovania neumožnili, aby európska iniciatíva občanov „Eat original“ dosiahla požadované prahové hodnoty v siedmich členských štátoch⁽⁵¹⁾.

Príslušné orgány v súlade s článkom 12 ods. 4 nariadenia o európskej iniciatíve občanov overujú vyhlásenia o podpore v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou. Komisia poskytuje členským štátom usmernenie k praktickému vykonávaniu nariadenia o európskej

---

⁽⁴⁹⁾ * = zaregistrované podľa prvého nariadenia o európskej iniciatíve občanov.

⁽⁵⁰⁾ Článok 12 ods. 2 nariadenia o európskej iniciatíve občanov.

⁽⁵¹⁾ Organizátori európskej iniciatívy občanov napadli jedno z vnútroštátnych rozhodnutí na vnútroštátnom súde, ale neúspešne.

iniciatíve občanov vrátane fázy overovania. Členské štáty môžu prijať osobitné vnútroštátne vykonávacie ustanovenia, ktoré sa môžu vzťahovať aj na postup overovania. Tieto informácie sa oznamujú Komisii a uverejňujú sa na [webovom sídle európskej iniciatívy občanov](#) ⁽⁵²⁾.

Pokiaľ ide o metodiky používané na overovanie, 14 členských štátov uviedlo, že vykonali **dôkladnú kontrolu** všetkých vyhlásení o podpore (BG, CZ, EL, ES, FR, HR, CY, LV, HU, AT, PL, RO, SI a SK), zatiaľ čo 11 členských štátov uviedlo, že vykonali overenia pomocou **náhodne vybratej vzorky** (BE, DK, DE, EE, IE, IT, LT, LU, PT, FI a SE) ⁽⁵³⁾. Pokiaľ ide o typ vnútroštátneho registra používaného na postup overovania, väčšina členských štátov používa registre obyvateľov (BE, BG, CZ, DK, DE, EE, IT, CY, LT, LV, LU, HU, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI a SE) ⁽⁵⁴⁾, zatiaľ čo niekoľko členských štátov používa zoznamy voličov (IE, EL, ES, FR a HR).

Medzi najčastejšie nezrovnalosti zistené v priebehu overovania, ktoré viedli k zrušeniu platnosti vyhlásení o podpore a ktoré oznámili vnútroštátne orgány, v zostupnom poradí patrili: 1. nedostatok údajov o totožnosti alebo iné chyby, ktoré bránia orgánom identifikovať signatára; 2. viaceré vyhlásenia o podpore od toho istého signatára a 3. nekonzistentnosť osobných údajov poskytnutých vo formulári (vrátane chýbajúcich údajov na papierových formulároch). Používanie služby na výmenu súborov a online zber vyhlásení o podpore uľahčili postup overovania. Členské štáty sú celkovo spokojné alebo veľmi spokojné s usmerňujúcimi materiálmi, ktoré Komisia poskytla v súvislosti so systémom na výmenu súborov. Niekoľko vnútroštátnych orgánov uviedlo, že postup je plynulejší a štandardizovanejší, keď sa údaje zasielajú priamo z centrálného online systému Komisie na zber vyhlásení.

Organizátori európskej iniciatívy občanov vo svojich odpovediach na prieskum považovali postup overovania za celkovo účinný, ale uviedli, že niektoré členské štáty odpovedali s oneskorením.

3.6. Preskúmanie a následné opatrenia

Od 1. januára 2020 bolo Komisii po zozbieraní vyše jedného milióna podpisov predložených na preskúmanie **šest' platných** európskych iniciatív občanov ⁽⁵⁵⁾. Komisia z nich odpovedala na päť. Prijatie šiestej odpovede je naplánované do 14. decembra 2023. Trojmesačná lehota na predloženie úspešných iniciatív Komisii ⁽⁵⁶⁾ poskytla občanom a inštitúciám väčšiu istotu, pokiaľ ide o opatrenia v nadväznosti na iniciatívy, čím sa rieši opakujúci sa problém v súvislosti

---

⁽⁵²⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/how-it-works/implementation-national-level_sk.

⁽⁵³⁾ Údaje za Holandsko a Maltu príslušné orgány neoznámili.

⁽⁵⁴⁾ Portugalsko zaškrtilo možnosť „iné registre“ a odkázalo na „identifikačnú databázu občanov“, ktorá bola na účely tejto správy zahrnutá do registra obyvateľov.

⁽⁵⁵⁾ Tri zaregistrované podľa prvého nariadenia o európskej iniciatíve občanov a tri zaregistrované podľa druhého nariadenia o európskej iniciatíve občanov.

⁽⁵⁶⁾ Článok 13 nariadenia o európskej iniciatíve občanov.

s vykonávaním prvého nariadenia o európskej iniciatíve občanov, ako bolo zistené v správach za roky 2015 a 2018 ⁽⁵⁷⁾.

1. „Menšinový balíček – milión podpisov za rozmanitosť v Európe“⁽⁵⁸⁾

V tejto európskej iniciatíve občanov sa vyzvalo na prijatie súboru právnych aktov na zlepšenie ochrany osôb patriacich k národnostným a jazykovým menšinám a na posilnenie kultúrnej a jazykovej rozmanitosti v EÚ. Organizátori Komisii predložili európsku iniciatívu občanov 10. januára 2020 po tom, ako zozbierali 1 128 422 platných vyhlásení o podpore a dosiahli potrebné prahové hodnoty v 11 členských štátoch. Organizátori sa 5. februára 2020 stretli s podpredsedníčkou Európskej komisie pre hodnoty a transparentnosť Věrou Jourovou a s komisárkou pre inováciu, výskum, kultúru, vzdelávanie a mládež Marijou Gabrielovou. Dňa 15. októbra 2020 organizátori predstavili svoju európsku iniciatívu občanov a jej návrhy na verejnom vypočutí v Európskom parlamente. O európskej iniciatíve občanov sa diskutovalo aj počas plenárnej schôdze Európskeho parlamentu 14. decembra 2020. Európsky parlament vyjadril podporu európskej iniciatíve občanov v uznesení ⁽⁵⁹⁾ prijatom 17. decembra 2020.

Komisia prijala svoju odpoveď na európsku iniciatívu občanov 14. januára 2021 [oznámenie Komisie C(2021) 171] ⁽⁶⁰⁾. Komisia každý z deviatich návrhov posúdila samostatne, pričom zohľadnila zásady subsidiarity a proporcionality. Hoci neboli navrhnuté žiadne ďalšie právne akty, Komisia v odpovedi zdôraznila, že úplné vykonávanie už zavedených právnych predpisov a politík by malo slúžiť ako účinný súbor opatrení na podporu cieľov európskej iniciatívy občanov. Komisia monitoruje vykonávanie príslušných iniciatív a v týchto oblastiach pokračuje vo vykonávaní politických opatrení ⁽⁶¹⁾.

Organizátori európskej iniciatívy občanov podali v apríli 2021 na Všeobecnom súde žalobu o neplatnosť oznámenia Komisie C(2021) 171. Súd vo svojom rozsudku z 9. novembra 2022 ⁽⁶²⁾ návrh organizátorov európskej iniciatívy občanov zamietol. Všeobecný súd rozhodol, že Komisia si splnila povinnosť odôvodnenia, keď sa v čase prijatia oznámenia domnievala, že na dosiahnutie cieľa sledovaného európskou iniciatívou občanov nie je potrebný žiadny ďalší právny akt vzhľadom na opatrenia, ktoré už inštitúcie EÚ prijali v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje európska iniciatíva občanov, a monitorovanie ich vykonávania zo strany Komisie.

⁽⁵⁷⁾ Prvá správa o uplatňovaní nariadenia (EÚ) č. 211/2011 o iniciatíve občanov [COM(2015) 145 final]: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/COM\(2015\)145_0/de00000000349456?rendition=false](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/COM(2015)145_0/de00000000349456?rendition=false); druhá správa o uplatňovaní nariadenia (EÚ) č. 211/2011 o iniciatíve občanov [COM(2018) 157 final]: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0157>.

⁽⁵⁸⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2017/000004_sk.

⁽⁵⁹⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0370_SK.html.

⁽⁶⁰⁾ Oznámenie Komisie o európskej iniciatíve občanov „Menšinový balíček – milión podpisov za rozmanitosť v Európe“ [C(2021) 171 final]: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/C\(2021\)171_0/de00000000036104?rendition=false](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/C(2021)171_0/de00000000036104?rendition=false).

⁽⁶¹⁾ Aktualizované informácie o následných opatreniach sa pravidelne uverejňujú na stránke iniciatívy v registri európskych iniciatív občanov: https://europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2017/000004/minority-safe-pack-one-million-signatures-diversity-europe_sk.

⁽⁶²⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 9. novembra 2022, Citizens' Committee of the European Citizens' Initiative „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe“/Európska komisia, T-158/21, EU:T:2022:696: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=CELEX:62021TJ0158>.

Dňa 21. januára 2023 organizátori európskej iniciatívy občanov podali proti tomuto rozsudku odvolanie na Súdny dvor (vec C-26/23 P).

2. „Skoncuje s klieťovým chovom“ ⁽⁶³⁾

V tejto európskej iniciatíve občanov sa vyzvalo na **prechod na etickejšie a udržateľnejšie poľnohospodárske systémy**, ako aj na revíziu existujúcich pravidiel EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat. Európska iniciatíva občanov bola predložená Komisii 2. októbra 2020 po zozbieraní 1 397 113 platných vyhlásení o podpore a po dosiahnutí potrebných prahových hodnôt v 18 členských štátoch. Organizátori európskej iniciatívy občanov sa 30. októbra 2020 stretli s podpredsedníčkou Európskej komisie pre hodnoty a transparentnosť Věrou Jourovou a s komisárkou pre zdravie a bezpečnosť potravín Stellou Kyriakidesovou. Dňa 15. apríla 2021 sa uskutočnilo verejné vypočutie v Európskom parlamente. O európskej iniciatíve občanov sa diskutovalo na plenárnej schôdzi Európskeho parlamentu 10. júna 2021. Európsky parlament vyjadril podporu európskej iniciatíve občanov v uznesení ⁽⁶⁴⁾ prijatom v ten istý deň.

Komisia prijala svoju odpoveď ⁽⁶⁵⁾ na európsku iniciatívu občanov 30. júna 2021. Ozámila svoj zámer prijať do konca roka 2023 legislatívny návrh na postupné ukončenie a v konečnom dôsledku zákaz používania klieťových systémov pre všetky zvieratá uvedené v európskej iniciatíve občanov za podmienok, ktoré sa určia na základe stanovísk Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín a výsledkov posúdenia vplyvu a verejnej konzultácie. Komisia aktuálne starostlivo posudzuje dôležité aspekty s cieľom zabezpečiť, aby bol prechod na chov bez klieťok pre poľnohospodársky sektor a naše potravinové systémy udržateľný, a to vrátane potravinovej bezpečnosti. Z predbežných výsledkov prebiehajúceho posúdenia vplyvu vyplýva, že prechod na systémy bez klieťok si vyžaduje prispôbenie viacerých parametrov chovu, ako je obohatenie prostredia zvierat a poskytnutie väčšieho priestoru na zabezpečenie lepších životných podmienok zvierat. Sú potrebné ďalšie konzultácie týkajúce sa nákladov, primeranej dĺžky prechodného obdobia a príslušných opatrení pri dovoze. Na zabezpečenie správnej rovnováhy medzi dobrými životnými podmienkami zvierat a sociálno-ekonomickými vplyvmi musí byť postupné ukončovanie využívania klieťok spojené s ďalšími opatreniami v oblasti dobrých životných podmienok zvierat na úrovni poľnohospodárskych podnikov. Prípravné práce budú preto pokračovať, a to aj v kontexte strategického dialógu o budúcnosti poľnohospodárstva v EÚ.

⁽⁶³⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2018/000004_sk.

⁽⁶⁴⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. júna 2021 o európskej iniciatíve občanov s názvom End the Cage Age (Skoncuje s klieťovým chovom) [2021/2633(RSP)]: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0295_SK.html.

⁽⁶⁵⁾ Oznámenie Komisie týkajúce sa európskej iniciatívy občanov (EIO) „End the Cage Age“ [C(2021) 4747 final]: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/C\(2021\)4747_0/090166e5df30600f?rendition=false](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/api/files/C(2021)4747_0/090166e5df30600f?rendition=false).

3. „Zachráňme včely a poľnohospodárov! Za poľnohospodárstvo šetrné voči včelám pre zdravé životné prostredie“ ⁽⁶⁶⁾

V tejto iniciatíve sa Komisia vyzvala na predloženie návrhu na postupné zníženie používania syntetických pesticídov do roku 2035, na obnovu biodiverzity a na podporu poľnohospodárov počas prechodného obdobia. Organizátori Komisii predložili európsku iniciatívu občanov 7. októbra 2022 po tom, ako zozbierali 1 054 973 platných vyhlásení o podpore a dosiahli potrebné prahové hodnoty v 11 členských štátoch. Organizátori európskej iniciatívy občanov sa 25. novembra 2022 stretli s podpredsedníčkou Európskej komisie pre hodnoty a transparentnosť Věrou Jourovou a s komisárkou pre zdravie a bezpečnosť potravín Stellou Kyriakidesovou. Dňa 24. januára 2023 sa uskutočnilo verejné vypočutie v Európskom parlamente. O európskej iniciatíve občanov sa diskutovalo na plenárnej schôdzi Európskeho parlamentu 16. marca 2023, ale nebolo prijaté žiadne uznesenie. Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal stanovisko k európskej iniciatíve občanov 14. decembra 2022 ⁽⁶⁷⁾.

Komisia prijala svoju odpoveď ⁽⁶⁸⁾ na európsku iniciatívu občanov 5. apríla 2023. Uvítala európsku iniciatívu občanov a uznala jej význam, najmä v kontexte vzájomne prepojených kríz súvisiacich so zmenou klímy, znečistením a stratou biodiverzity. Komisia zdôraznila svoj názor, že prioritou je zabezpečiť, aby sa návrhy, o ktorých v súčasnosti rokujú spoluzákonodarcovia, prijali včas a aby sa následne vykonávali súbežne s účinným vykonávaním spoločnej poľnohospodárskej politiky.

4. „Zastavte odstraňovanie plutiev – zastavte obchod“ ⁽⁶⁹⁾

V tejto európskej iniciatíve občanov sa Komisia vyzvala, aby predložila návrh na „ukonč[enie] obchod[u] s[o žraločími] plutvami v EÚ vrátane dovozu, vývozu a tranzitu plutiev okrem prípadov, keď plutvy sú prirodzene spojené s telom zvieratá“. Organizátori predložili európsku iniciatívu občanov 11. januára 2023 po tom, ako zozbierali 1 119 996 platných vyhlásení o podpore a dosiahli potrebnú prahovú hodnotu v 15 členských štátoch. Organizátori európskej iniciatívy občanov sa 6. februára 2023 stretli s komisárom pre životné prostredie, oceány a rybárstvo Virginijusom Sinkevičiusom. Dňa 27. marca 2023 sa uskutočnilo verejné vypočutie v Európskom parlamente. O európskej iniciatíve občanov sa diskutovalo v rozprave v pléne 11. mája 2023, ale nebolo prijaté žiadne uznesenie.

Komisia prijala svoju odpoveď ⁽⁷⁰⁾ na európsku iniciatívu občanov 5. júla 2023. Uvítala európsku iniciatívu občanov a zaviazala sa, že vykoná posúdenie vplyvu zamerané na

---

⁽⁶⁶⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2019/000016_sk.

⁽⁶⁷⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/european-citizens-initiative-save-bees-and-farmers>.

⁽⁶⁸⁾ Oznámenie Komisie o európskej iniciatíve občanov „Zachráňme včely a poľnohospodárov! Za poľnohospodárstvo šetrné voči včelám pre zdravé životné prostredie“ [C(2023) 2320 final]: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2023\)2320&lang=sk](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2023)2320&lang=sk).

⁽⁶⁹⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2020/000001_sk.

⁽⁷⁰⁾ Oznámenie Komisie o európskej iniciatíve občanov „Stop Finning – Stop the Trade“: C(2023) 4489 final: https://citizens-initiative.europa.eu/sites/default/files/2023-07/C_2023_4489_1_EN.pdf.

environmentálne, sociálne a hospodárske dôsledky uplatňovania politiky „plutvy prirodzene spojené s telom zvierat“ v súvislosti s uvádzaním žralokov na trh v EÚ a preskúma najlepšie právne prostriedky na vyžadovanie podrobnejších informácií s cieľom zlepšiť príslušné štatistiky. Komisia takisto zintenzívni presadzovanie opatrení EÚ v oblasti vysledovateľnosti a bude spolupracovať s medzinárodnými partnermi.

5. [„Za kozmetiku bez krutosti – Prisľúbte Európu bez testovania na zvieratách“](#) ⁽⁷¹⁾

V tejto európskej iniciatíve občanov sa Komisia vyzvala, aby predložila návrh na posilnenie a rozšírenie existujúcich zákazov EÚ týkajúcich sa testovania kozmetických výrobkov na zvieratách a predaja zložiek testovaných na zvieratách a aby prijala legislatívny návrh, v ktorom sa stanoví plán postupného upúšťania od akéhokoľvek testovania na zvieratách pred skončením súčasného funkčného obdobia Komisie. Organizátori Komisii predložili európsku iniciatívu občanov 25. januára 2023 po tom, ako zozbierali 1 217 916 platných vyhlásení o podpore a dosiahli potrebné prahové hodnoty v 21 členských štátoch. Organizátori európskej iniciatívy občanov sa 17. marca 2023 stretli s podpredsedníčkou Európskej komisie zodpovednou za hodnoty a transparentnosť Věrou Jourovou a s európskym komisárom pre vnútorný trh Thierryom Bretonom. Európsky parlament usporiadal 25. mája 2023 verejné vypočutie o tejto európskej iniciatíve občanov. O európskej iniciatíve občanov sa diskutovalo v rozprave v pléne 10. júla 2023, ale nebolo prijaté žiadne uznesenie.

Komisia prijala svoju [odpoveď](#) ⁽⁷²⁾ na európsku iniciatívu občanov 25. júla 2023. Uvítala európsku iniciatívu občanov a uznala, že občania EÚ majú naďalej obavy o dobré životné podmienky zvierat, a zdôraznila vedúcu úlohu EÚ pri postupnom upustení od používania zvierat pri testovaní a pri zlepšovaní dobrých životných podmienok zvierat vo všeobecnosti. O tejto úlohe svedčí najmä úplný zákaz testovania kozmetických výrobkov na zvieratách, ktorý v EÚ platí už od roku 2013. Komisia oznámila, že spustí nový plán obsahujúci súbor legislatívnych a nelegislatívnych opatrení, ako ďalej obmedziť testovanie na zvieratách. Cieľom je prejsť v konečnom dôsledku na regulačný rámec bez využívania zvierat podľa právnych predpisov o chemikáliách (napr. nariadenie REACH, nariadenie o biocídnych výrobkoch, nariadenie o prípravkoch na ochranu rastlín a právne predpisy týkajúce sa humánnych a veterinárnych liekov) a naďalej výrazne podporovať alternatívy k testovaniu na zvieratách. Komisia uviedla, že bude aj naďalej silno podporovať výskum v oblasti vývoja alternatív k testovaniu na zvieratách a preskúma možnosť koordinácie činností členských štátov v tejto oblasti.

6. [„Európa bez kožušín“](#) ⁽⁷³⁾

V tejto európskej iniciatíve občanov sa Komisia vyzvala, aby predložila návrh na zavedenie celounijného zákazu chovu a usmrcovania zvierat na účel výroby kožušín, ako aj uvádzania kožušín z hospodárskych zvierat a výrobkov obsahujúcich takéto kožušiny na trh EÚ.

⁽⁷¹⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2021/000006_sk.

⁽⁷²⁾ Oznámenie Komisie o európskej iniciatíve občanov „Za kozmetiku bez krutosti – Prisľúbte Európu bez testovania na zvieratách“ [C(2023) 5041 final]: https://citizens-initiative.europa.eu/sites/default/files/2023-07/C_2023_5041_EN.pdf.

⁽⁷³⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2022/000002_sk.

Organizátori Komisii predložili európsku iniciatívu občanov 14. júna 2023 po tom, ako zozbierali 1 502 319 platných vyhlásení o podpore a dosiahli potrebné prahové hodnoty v 18 členských štátoch. Organizátori európskej iniciatívy občanov sa 20. júla 2023 stretli s podpredsedníčkou Európskej komisie pre hodnoty a transparentnosť Věrou Jourovou a s komisárkou pre zdravie a bezpečnosť potravín Stellou Kyriakidesovou, aby predstavili ciele svojej európskej iniciatívy občanov. Európsky parlament usporiadal 12. októbra 2023 verejné vypočutie o tejto iniciatíve a 19. októbra 2023 sa uskutočnila rozprava v pléne, ale nebolo prijaté žiadne uznesenie.

Komisia prijme svoju odpoveď do 14. decembra 2023.

Spätná väzba od organizátorov európskej iniciatívy občanov, ktorí sa zapojili do prieskumu

Organizátori úspešných európskych iniciatív občanov, ktorí sa zapojili do prieskumu, mali väčšinou pozitívny alebo neutrálny názor na jasnosť postupu počas fázy preskúmania a boli celkovo spokojní s príležitosťami, ktoré im boli poskytnuté na prezentáciu svojej európskej iniciatívy občanov počas stretnutia s Komisiou a verejného vypočutia v Európskom parlamente. Takisto sa domnievali, že Komisia jasne, zrozumiteľne a podrobne zdôvodnila svoje zamýšľané kroky v reakcii na ich úspešnú európsku iniciatívu občanov.

3.7. Transparentnosť – financovanie

V článku 17 nariadenia o európskej iniciatíve občanov sa vyžaduje, aby organizátori európskej iniciatívy občanov poskytli úplné informácie o všetkých zdrojoch a materiálnej podpore pre európsku iniciatívu občanov, ktoré presahujú 500 EUR na sponzora. Poskytnuté informácie naznačujú zvýšenie finančných prostriedkov získaných na podporu európskych iniciatív občanov, pričom **dve** európske iniciatívy občanov ⁽⁷⁴⁾ získali **viac ako jeden milión EUR** (obe dosiahli prahovú hodnotu jeden milión podpisov) a ďalších osem európskych iniciatív občanov ⁽⁷⁵⁾ uviedlo financovanie vo výške viac ako 100 000 EUR (štyri z týchto európskych iniciatív občanov dosiahli prahovú hodnotu jeden milión podpisov).

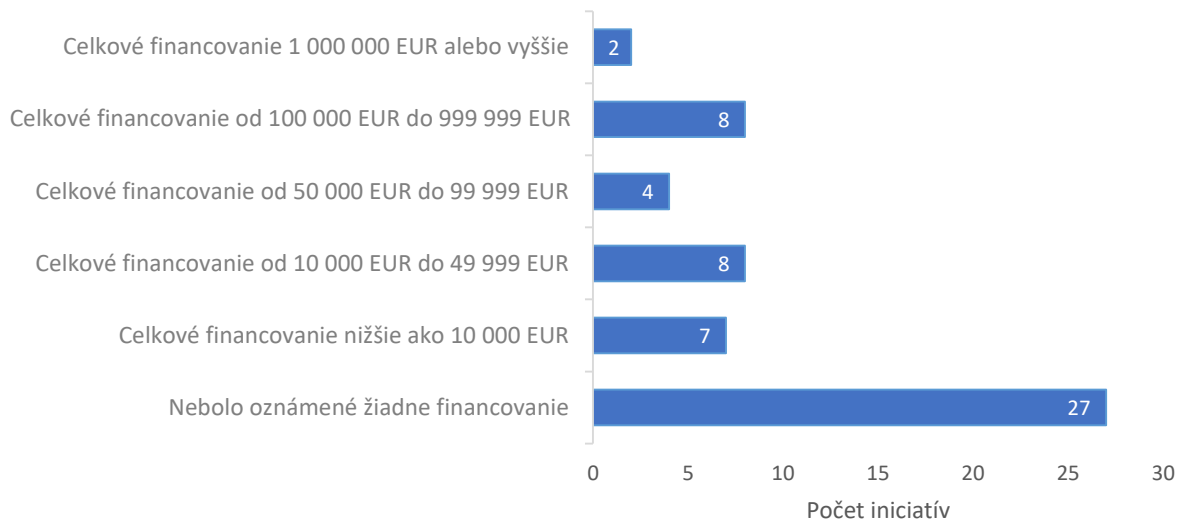

⁽⁷⁴⁾ Európske iniciatívy občanov „Za kozmetiku bez krutosti“ a „Európa bez kožušín“.

⁽⁷⁵⁾ Európske iniciatívy občanov „Menšinový balíček“, „Stop extrémizmu“, „Skončujeme s klieťkovým chovom“, „Zachráňme včely a poľnohospodárov“, „Zákaz reklamy na fosilné palivá a sponzorstva v oblasti fosilných palív“, „Za svet bez bitúnkov“, „Kvalitné oblečenie za spravodlivú mzdu“ a „Chráňte dedičstvo vidieka, potravinovú bezpečnosť a dodávky potravín v EÚ“.

Graf 2: Rozdelenie európskych iniciatív občanov podľa financovania

3.8. Ochrana osobných údajov

Nariadením o európskej iniciatíve občanov sa zjednodušilo riadenie osobných údajov zozbieraných v procese realizácie európskej iniciatívy občanov.

Po prvé v 27 členských štátoch sa obmedzili a harmonizovali osobné údaje, ktoré musia občania poskytnúť na podporu európskych iniciatív občanov, pričom **vnútroštátne orgány si môžu vybrať len z dvoch súborov údajov**: 1. mená, priezviská, dátum narodenia a adresa alebo 2. mená, priezviská a osobné identifikačné číslo/číslo dokladu totožnosti. Poskytnutie minimálneho súboru osobných údajov od signatárov je potrebné na to, aby členské štáty mohli overiť platnosť vyhlásení o podpore v národných databázach, ako sú zoznamy voličov alebo registre obyvateľov. Hoci Európsky parlament vyzval na ďalšie zjednodušenie požiadaviek na údaje, konzultácia s členskými štátmi potvrdila, že takéto zjednodušenie by mohlo ohroziť ich schopnosť overovať vyhlásenia o podpore s požadovanou úrovňou spoľahlivosti.

S cieľom zabezpečiť, aby občania dokázali ľahko pochopiť, ako sa ich osobné údaje riadia v procese európskej iniciatívy občanov a ako môžu získať prístup ku kľúčovým informáciám týkajúcim sa spracúvania svojich údajov, vypracovali sa vyhlásenia o ochrane osobných údajov ⁽⁷⁶⁾, ktoré sa vzťahujú na rôzne spracovateľské operácie, a uverejnili sa odpovede na najčastejšie otázky ⁽⁷⁷⁾.

Po druhé vzhľadom na prechod na centrálny online systém na zber vyhlásení a poskytnutie bezpečného systému na prenos údajov zo strany Komisie je Komisia zodpovedná za riadenie všetkých osobných údajov zozbieraných online prostredníctvom tohto systému. Špecializovaný modul prevádzkovateľa umožňuje Komisii plniť si povinnosti prevádzkovateľa a rýchlo a účinne reagovať na žiadosti dotknutých osôb. Preto **sa povinnosti organizátorov európskej**

⁽⁷⁶⁾ Ochrana osobných údajov https://citizens-initiative.europa.eu/how-it-works/privacy-policy_sk.

⁽⁷⁷⁾ Najčastejšie otázky: https://citizens-initiative.europa.eu/how-it-works/faq_sk#Data-protection.

iniciatívy občanov a zodpovednosť za ochranu osobných údajov obmedzujú na osobné údaje zozbierané v papierových vyhláseniach o podpore.

Sprístupnili sa podrobné **usmernenia v oblasti ochrany údajov pre organizátorov európskych iniciatív občanov** ⁽⁷⁸⁾, ktoré im pomôžu s dodržiavaním ochrany údajov. V usmerneniach sa vysvetľujú kľúčové zásady a podmienky, ako aj povinnosti organizátorov európskej iniciatívy občanov vo funkcii prevádzkovateľov alebo spoločných prevádzkovateľov pri spracúvaní osobných údajov v procese európskej iniciatívy občanov.

Väčšina organizátorov európskej iniciatívy občanov, ktorí sa zapojili do prieskumu, považovala pravidlá ochrany údajov za veľmi jasné a účinné a uviedla, že nemali žiadne ťažkosti s ich dodržiavaním. Ako jednu z výziev vo fáze zberu vyhlásení spomenuli viacerí organizátori neochotu občanov poskytnúť požadované osobné údaje. Na účely posúdenia názorov občanov bola táto téma zahrnutá do prieskumov pre občanov a používateľov centrálného online systému na zber vyhlásení. Len malý počet respondentov v prieskume medzi občanmi uviedol, že nechcú poskytovať svoje osobné údaje na podporu európskej iniciatívy občanov. Väčšina občanov, ktorí podpísali európsku iniciatívu občanov pomocou systému Komisie a ktorí sa zapojili do výstupného prieskumu, si bola istá bezpečnosťou údajov, ktoré poskytli prostredníctvom systému, a väčšinu respondentov v tom utvrdila skutočnosť, že ich osobné údaje získava a uchováva Komisia (a nie iný subjekt). Na druhej strane niektorí respondenti vo výstupnom prieskume (17 %) hodnotili úroveň spoľahlivosti na menej ako 5 bodov z 10, čo naznačuje potrebu ďalších činností Komisie zameraných na zvyšovanie informovanosti o opatreniach zavedených na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany osobných údajov.

3.9. Informácie a zvyšovanie povedomia zo strany Komisie a členských štátov

Komisia v súlade s článkami 4 a 18 nariadenia o európskej iniciatíve občanov vytvorila viacjazyčnú komunikačnú kampaň „EU Take the Initiative“ s cieľom zvýšiť povedomie o existencii, cieľoch a fungovaní európskej iniciatívy občanov prostredníctvom širokej škály činností. Kampaň vo veľkej miere využíva digitálne technológie a sociálne médiá, ako aj podporu zastúpení Komisie vo všetkých členských štátoch.

Činnosti komunikačnej kampane o európskej iniciatíve občanov

- Okrem **viacjazyčného webového sídla európskej iniciatívy občanov** ⁽⁷⁹⁾ sa informácie o európskej iniciatíve občanov poskytujú prostredníctvom: **mesačného spravodajcu európskej iniciatívy občanov** ⁽⁸⁰⁾ (dostupný vo všetkých jazykoch EÚ prostredníctvom automatického prekladu); **kampaní v sociálnych médiách v celej EÚ27**; účasti na **festivaloch mládeže/demokracie na vnútroštátnej úrovni**; **vzťahov s médiami**,

⁽⁷⁸⁾ Ochrana údajov: https://citizens-initiative.europa.eu/how-it-works/data-protection_sk.

⁽⁷⁹⁾ <https://citizens-initiative.europa.eu/> sk.

⁽⁸⁰⁾ <https://ec.europa.eu/newsroom/ecif/newsletter-archives/view/service/1501>.

webinárov a informačných stretnutí pre širokú verejnosť alebo tvorcov verejnej mienky, ktorí pomáhajú šíriť informácie na vnútroštátnej úrovni, a **série podcastov** ⁽⁸¹⁾.

- **Mladí ľudia** sú kľúčovou cieľovou skupinou. V júni 2023 bol spustený **súbor viacjazyčných vzdelávacích nástrojov** ⁽⁸²⁾, ktorý učiteľom umožňuje zapájať žiakov v posledných ročníkoch sekundárneho vzdelávania do diskusií a činností súvisiacich s aktívnym občianstvom EÚ a nástrojov dostupných na úrovni EÚ vrátane európskej iniciatívy občanov. Je to sprevádzané **videosút'ážou** ⁽⁸³⁾ **pre študentov**, ktorá sa začala v októbri 2023.
- Bola vytvorená **sieť ambasádorov a tvorcov verejnej mienky** s cieľom pomôcť šíriť posolstvá na vnútroštátnej a miestnej úrovni. Zahŕňa to **vnútroštátne kontaktné miesta** ⁽⁸⁴⁾, **ambasádorov európskej iniciatívy občanov** ⁽⁸⁵⁾ (zastupujúcich najmä organizácie občianskej spoločnosti), **centrá Europe Direct** ⁽⁸⁶⁾ a **d'alšie inštitúcie a partnerov EÚ**.

Komisia takisto zabezpečuje propagáciu európskej iniciatívy občanov v rámci Dňa otvorených dverí v Komisii ⁽⁸⁷⁾ začiatkom mája každého roka a na podujatiach usporiadaných inými inštitúciami EÚ, ako napríklad Deň európskej iniciatívy občanov ⁽⁸⁸⁾, Európsky týždeň regiónov a miest ⁽⁸⁹⁾ a Európske podujatie pre mládež ⁽⁹⁰⁾. V poslednom štvrtroku 2023 Komisia takisto uskutočňuje komunikačnú kampaň pri príležitosti **30. výročia občianstva EÚ** s cieľom ďalej zvyšovať informovanosť občanov EÚ o ich právach a porozumenie týmto právam; európska iniciatíva občanov je jedným z práv, ktoré sú predmetom kampane.

K zvyšovaniu informovanosti o európskej iniciatíve občanov prispievajú aj ďalšie inštitúcie a orgány EÚ – najmä Európsky hospodársky a sociálny výbor prostredníctvom každoročného Dňa európskej iniciatívy občanov a Európsky parlament pri príležitosti vypočutí a rozpráv v pléne týkajúcich sa európskych iniciatív občanov.

Kampaň v rokoch 2020 – 2021 ovplyvnila **pandémia COVID-19** a v roku 2022 útočná vojna Ruska proti **Ukrajine**, na ktorú sa sústredila pozornosť verejnosti. Výkonnosť však bola napriek tomu dobrá, pričom sa zaznamenali **pozitívne trendy**, pokiaľ ide o návštevnosť

⁽⁸¹⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/news/citizencentral-podcast_sk.

⁽⁸²⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/schools/eci-educational-toolkit_sk.

⁽⁸³⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/schools/video-competition_sk.

⁽⁸⁴⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/contact-points-national-level_sk.

⁽⁸⁵⁾ https://citizens-initiative.europa.eu/spread-word/eci-ambassadors_sk.

⁽⁸⁶⁾ https://european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_sk.

⁽⁸⁷⁾ https://europeday.europa.eu/european-commission-2023_sk.

⁽⁸⁸⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/eci-day-2023>.

⁽⁸⁹⁾ <https://regions-and-cities.europa.eu/>.

⁽⁹⁰⁾ <https://european-youth-event.europarl.europa.eu/en/>.

[webového sídla európskej iniciatívy občanov](#) ⁽⁹¹⁾ (od roku 2020 sa viac ako zdvojnásobila), odberateľov spravodajcu európskej iniciatívy občanov (130 000, čo predstavuje šesťnásobný nárast od roku 2020) a dosah kampaní v sociálnych médiách (od roku 2020 bolo v rámci kampaní zobrazených vyše 130 miliónov správ).

Napriek pozitívnym trendom a širokej škále vykonávaných činností sa rôzne zainteresované strany (občania, organizátori, mimovládne organizácie, iné inštitúcie EÚ) domnievajú, že informovanosť verejnosti o európskej iniciatíve občanov nie je dostatočná. Organizátori uvádzajú ako dôležitú výzvu počas zberu vyhlásení o podpore nedostatočnú informovanosť o európskej iniciatíve občanov a občania to uvádzajú ako hlavný dôvod, prečo európske iniciatívy občanov nepodporili. Zároveň sa úroveň informovanosti občanov EÚ v celej EÚ [meraná dvoma následnými sériami Eurobarometra ⁽⁹²⁾] pohybuje v rozmedzí od 41 % v roku 2021 do 64 % v roku 2023 ⁽⁹³⁾.

Vnútroštátne kontaktné miesta

V súlade s článkom 4 ods. 6 nariadenia o európskej iniciatíve občanov každý členský štát zriadil jedno alebo viaceré kontaktné miesta ⁽⁹⁴⁾ na poskytovanie bezplatných informácií a pomoci organizátorom európskej iniciatívy občanov. Komisia informuje vnútroštátne kontaktné miesta o najnovšom vývoji európskej iniciatívy občanov a poskytuje im materiály vo všetkých jazykoch EÚ určené na distribúciu cieľovým skupinám v jednotlivých členských štátoch. Členské štáty vo svojich odpovediach na prieskum uviedli, že väčšina kontaktných miest poskytuje informácie na svojich webových sídlach a odpovedá na žiadosti občanov alebo médií. Niektoré z nich zároveň uplatňujú proaktívny prístup a na informovanie občanov využívajú širšiu škálu komunikačných kanálov a činností. Z výsledkov toho istého prieskumu vyplýva, že kontaktné miesta majú všetky informácie a dokumentáciu potrebné na to, aby spoľahlivo vykonávali svoju úlohu. Komisia im poskytuje príležitosti na výmenu skúseností a osvedčených postupov.

3.10. Usmernenia a podpora organizátorov

Ako sa dohodlo počas reformy európskej iniciatívy občanov v roku 2019, organizátorom európskej iniciatívy občanov bola sprístupnená značná materiálna podpora vo forme bezplatného centrálného online systému na zber vyhlásení (a súvisiacej IT podpory, ktorú poskytuje Komisia), usmernení, odbornej prípravy a právneho poradenstva prostredníctvom fóra európskej iniciatívy občanov (riadené Komisiou prostredníctvom externého dodávateľa) a zintenzívnenia činností na zvýšenie informovanosti o európskej iniciatíve občanov, ktoré nepriamo podporujú aj prebiehajúce európske iniciatívy občanov.

⁽⁹¹⁾ <https://citizens-initiative.europa.eu/sk>.

⁽⁹²⁾ Na základe rozhovorov s reprezentatívnou vzorkou občanov vo veku 15 rokov a viac v každom z 27 členských štátov Európskej únie.

⁽⁹³⁾ Bleskový Eurobarometer 528 Občianstvo a demokracia (2023).

⁽⁹⁴⁾ <https://europa.eu/citizens-initiative/contact-points-national-level/sk>.

Fórum európskej iniciatívy občanov

V súlade s článkom 4 nariadenia o európskej iniciatíve občanov Komisia bezplatne sprístupní online platformu pre spoluprácu v oblasti európskej iniciatívy občanov, ktorá poskytuje praktické a právne poradenstvo, a diskusné fórum na výmenu informácií a najlepších postupov. Komisia zadala správu tejto platformy [fórum európskej iniciatívy občanov ⁽⁹⁵⁾] externému poskytovateľovi služieb na základe verejnej súťaže.

Spätná väzba organizátorov európskej iniciatívy občanov v rámci špecializovaného prieskumu bola celkovo pozitívna, pokiaľ ide o poradenstvo, ktoré poskytlo fórum európskej iniciatívy občanov v rôznych fázach procesu európskej iniciatívy občanov, a to aj počas dvojfázového

Činnosti fóra európskej iniciatívy občanov

- Fórum európskej iniciatívy občanov ponúka širokú škálu **vzdelávacích materiálov**, ktoré pomáhajú občanom pri príprave a realizácii európskej iniciatívy občanov (usmernenia, príklady úspechu atď.); **webináre**; **online kurz** a **prezentácie** na univerzitách a podujatiach.
- Fórum pod vedením Komisie organizuje aj **konzultácie so zainteresovanými stranami** o rôznych aspektoch realizácie fóra a fungovania európskej iniciatívy občanov s cieľom zlepšiť služby poskytované organizátorom európskej iniciatívy občanov.

postupu registrácie (keď potrebujú revidovať svoju pôvodnú žiadosť) a vo fáze zberu vyhlásení. Organizátori európskej iniciatívy občanov pred registráciou vo veľkej miere využívali vzdelávacie materiály fóra a vysoko hodnotili webináre, blogy, online kurz a možnosť vyhľadávať ďalších členov pre svoju skupinu.

3.11. Skúsenosti organizátorov s európskou iniciatívou občanov

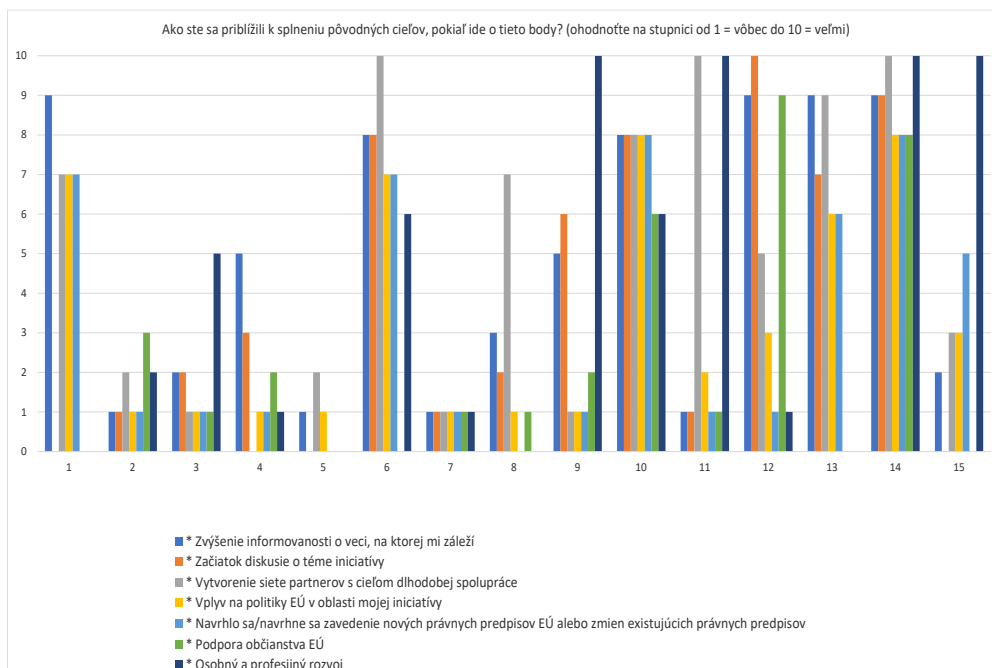
Väčšina organizátorov, ktorí sa zapojili do prieskumu, uvádza, že svoju cestu európskej iniciatívy občanov začali z **osobného záujmu o vec, ktorá by sa podľa nich mala riešiť na úrovni EÚ**. Tretina respondentov, ktorí sa zapojili do prieskumu, začala európsku iniciatívu občanov z **profesijného alebo akademického záujmu** – v jednom prípade aj v reakcii na iné európske iniciatívy občanov („reakcia na skutočnosť, že neexistuje žiadny spôsob, ako sa podpísať proti európskej iniciatíve občanov“). Viacerí respondenti uvádzajú odkazy na predchádzajúce európske iniciatívy občanov. Polovica respondentov, ktorí sa zapojili do prieskumu, predtým vyskúšala iné nástroje (napr. petície na vnútroštátnej úrovni alebo adresované Európskemu parlamentu), ale domnievala sa, že svoje ciele nedosiahli dostatočne. Európsku iniciatívu občanov si zvolili vzhľadom na jej väčší **politický vplyv** („pretože Komisia je povinná reagovať“), keďže predstavovala „silnú podporu pre propagačné stratégie a na dosiahnutie väčšej legitimity kampane“ alebo z dôvodu jej **celoúijného rozmeru**. Jeden

⁽⁹⁵⁾ <https://citizens-initiative-forum.europa.eu/sk>.

organizátor európskej iniciatívy občanov uviedol, že dôsledne naplánoval načasovanie európskej iniciatívy občanov, aby sa mohla zohľadniť pri plánovanom preskúmaní príslušných právnych predpisov.

Väčšina respondentov **považuje európsku iniciatívu občanov za hodnotnú skúsenosť**, pretože sa priblížili k pôvodným cieľom aspoň v jednom alebo vo viacerých bodoch uvedených v prieskume (pozri graf 3). Pokiaľ ide o to, čo dosiahli prostredníctvom európskej iniciatívy občanov, organizátori najvyššie hodnotili osobný a profesijný rozvoj; zvyšovanie informovanosti o veciach, na ktorých im záleží; začiatok diskusie o téme ich európskej iniciatívy občanov a vytvorenie siete partnerov s cieľom dlhodobej spolupráce.

Graf 3: Názory organizátorov na dosiahnutie svojich pôvodných cieľov

4. VPLYV PANDÉMIE COVID-19

Pandémia COVID-19 mala bezprecedentný vplyv na členské štáty a ich občanov. Vnútroštátne opatrenia na obmedzenie pohybu a všeobecnejšie všadeprítomná pandémia takmer znemožnili organizátorom európskej iniciatívy občanov úspešne pokračovať v miestnych aktivitách v rámci kampane a v zbieraní vyhlásení o podpore v papierovej forme s cieľom zozbierať požadované vyhlásenia v stanovenej lehote 12 mesiacov. V reakcii na výnimočné okolnosti a aby sa zachovala účinnosť nástroja európskej iniciatívy občanov počas pandémie inštitúcie EÚ urýchlene prijali dočasné opatrenia [vo forme [nariadenia \(EÚ\) 2020/1042](#) ⁽⁹⁶⁾], ako je

⁽⁹⁶⁾ [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2020/1042](#) z 15. júla 2020, ktorým sa stanovujú dočasné opatrenia týkajúce sa lehôt pre fázy zberu, overovania a posudzovania uvedené v nariadení (EÚ) 2019/788 o európskej iniciatíve občanov vzhľadom na výskyt ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 231, 17.7.2020, s. 7 – 11).

predĺženie lehôt na zber vyhlásení pre dotknuté európske iniciatívy občanov; predĺženie lehôt na overovanie a preskúmanie pre príslušné vnútroštátne orgány a inštitúcie EÚ a osobitné opatrenia týkajúce sa stretnutia Komisie s organizátormi európskej iniciatívy občanov a verejného vypočutia v Európskom parlamente.

V spojení s následnými vykonávacími aktmi ⁽⁹⁷⁾ dočasné opatrenia splnili svoj účel. Vďaka týmto dočasným opatreniam došlo v prípade **12** európskych iniciatív občanov k **predĺženiu** lehôt na zber podpisov až o 12 mesiacov a tri z nich ⁽⁹⁸⁾ preto dokázali dosiahnuť požadované prahové hodnoty. Okrem toho Komisia jednému členskému štátu na základe žiadosti predĺžila lehotu na splnenie povinností overovania.

Nie všetky európske iniciatívy občanov, ktorých zástupcovia odpovedali na prieskum, boli v rovnakej miere ovplyvnené pandémiou COVID-19. V prípade významne ovplyvnených európskych iniciatív občanov sa za najúčinnnejšie pri riešení výziev, ktoré priniesla pandémia COVID-19, považovali tieto opatrenia: predĺženie lehôt na zber podpisov; dostupnosť online infraštruktúry na realizáciu európskej iniciatívy občanov a prechod na online činnosti, ktorými sa uľahčila propagácia európskej iniciatívy občanov.

5. ĎALŠÍ POSTUP

Pandémia COVID-19 výrazne narušila fungovanie európskej iniciatívy občanov v prvých dvoch rokoch uplatňovania druhého nariadenia o európskej iniciatíve občanov. Ako už bolo uvedené, dočasné opatrenia preukázali svoju účinnosť vzhľadom na mimoriadne okolnosti a európska iniciatíva občanov mohla po zrušení reštriktívnych opatrení obnoviť svoje bežné fungovanie. Už možno pozorovať rôzne pozitívne trendy, ale Komisia odhaduje, že úplný vplyv revidovaných pravidiel možno posúdiť až počas dlhšieho obdobia ich uplatňovania za bežných okolností.

Na základe uvedeného posúdenia uplatňovania druhého nariadenia o európskej iniciatíve občanov sa Komisia domnieva, že pravidlá európskej iniciatívy občanov, ktoré boli zavedené v roku 2020, poskytujú organizátorom a podporovateľom európskej iniciatívy občanov prístupnejší, menej zaťažujúci a používateľsky ústretovejší rámec. Komisia sa zároveň po zohľadnení stanovísk Európskeho parlamentu a Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽⁹⁹⁾, ako aj názorov organizátorov európskej iniciatívy občanov, občanov a zainteresovaných strán domnieva, že ďalšie praktické zlepšenia už možno vykonať v existujúcom právnom rámci.

⁽⁹⁷⁾ [Vykonávacie rozhodnutie Komisie \(EÚ\) 2020/2200](#) zo 17. decembra 2020 [C(2020) 9226]; [vykonávacie rozhodnutie Komisie \(EÚ\) 2021/360](#) z 19. februára 2021 [C(2021) 1121]; [vykonávacie rozhodnutie Komisie \(EÚ\) 2021/944](#) z 3. júna 2021 [C(2021) 3879]. Vo všetkých troch vykonávacích rozhodnutiach sa stanovuje predĺženie lehôt na zber vyhlásení o podpore pre určité európske iniciatívy občanov podľa nariadenia (EÚ) 2020/1042.

⁽⁹⁸⁾ „Kohézna politika“, „Zachráňme včely a poľnohospodárov!“ a „Zastavte odstraňovanie plutiev – zastavte obchod“.

⁽⁹⁹⁾ Odporúčanie skupiny *ad hoc* pre európsku iniciatívu občanov s názvom Fungovanie európskej iniciatívy občanov – 2020 – 2022: https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/ahg_eci_recommendation_on_eci_functioning_2020-2022_3_2.pdf.

Komisia vzhľadom na uvedené posúdenie a uznesenie Európskeho parlamentu z 13. júna 2023 o vykonávaní nariadení o európskej iniciatíve občanov vykoná tieto opatrenia:

Opatrenie 1: Zvyšovanie informovanosti o európskej iniciatíve občanov a jej zviditeľnenie

Zvyšovanie informovanosti občanov o ich právach je nevyhnutné pre ich aktívnu a účinnú účasť na demokratickom živote EÚ.

- Komisia bude preto **naďalej realizovať viacjazyčnú komunikačnú kampaň o európskej iniciatíve občanov a zefektívni ju**, pričom zvýši využívanie sociálnych médií.
- V rámci činností kampane sa takisto budú uprednostňovať **mladí ľudia**.
- Komisia sa bude aktívne usilovať o **zapojenie Európskeho parlamentu (a jeho styčných kancelárií v členských štátoch) a členských štátov (prostredníctvom vnútroštátnych kontaktných miest)** do komunikačnej kampane, pričom uvíta aj príspevok iných inštitúcií a orgánov EÚ, ako aj regionálnych a miestnych orgánov, vzdelávacích inštitúcií a organizácií občianskej spoločnosti.
- V nadväznosti na Konferenciu o budúcnosti Európy a obnovené úsilie Komisie zamerané na účasť občanov sa európska iniciatíva občanov začleňuje do prepracovaného portálu Vyjadrite svoj názor – **nového online „jednotného kontaktného miesta“ pre angažovanosť občanov**, v rámci ktorého sa poskytujú ďalšie príležitosti na zviditeľnenie európskej iniciatívy občanov.
- Komisia bude spolupracovať s vnútroštátnymi kontaktnými miestami s cieľom **propagovať webové sídlo európskej iniciatívy občanov na príslušných vnútroštátnych platformách**.

Opatrenie 2: Posilnenie podpory pre organizátorov európskej iniciatívy občanov

Komisia uznáva, že vytvorenie a riadenie európskej iniciatívy občanov si vyžaduje čas, zdroje, odhodlanie a vytrvalosť. Preto posilní svoju podporu pre organizátorov európskej iniciatívy občanov.

- Komisia bude naďalej priamo či nepriamo podporovať organizátorov európskej iniciatívy občanov poskytovaním viacerých služieb, ako sú **usmernenia a právne poradenstvo (prostredníctvom fóra európskej iniciatívy občanov); bezplatné používanie bezpečného a používateľsky ústretového centrálného online systému na zber vyhlásení**, čo výrazne znižuje zodpovednosť organizátorov európskej iniciatívy občanov ako prevádzkovateľov, a **bezplatné prekladateľské služby**.
- V rámci súčasných rozpočtových a právnych ustanovení **sa materiálna podpora pre organizátorov ďalej posilní**: poskytovaním ďalších usmernení na praktické témy súvisiace s realizáciou európskych iniciatív občanov (najmä získavanie finančných prostriedkov a propagácia európskych iniciatív občanov v celej EÚ); posilnením usmernení týkajúcich sa právomocí EÚ a Komisie a ďalších aspektov registrácie európskych iniciatív občanov a ďalším zlepšením IT nástrojov (najmä centrálného online systému na zber vyhlásení).

- Komisia **zintenzívni poskytovanie informácií o možnej finančnej podpore v rámci existujúcich programov EÚ** na základe osobitných kritérií pre každú výzvu na predkladanie návrhov. Napríklad z programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty ⁽¹⁰⁰⁾ sa financujú projekty v oblasti angažovanosti občanov. S cieľom uľahčiť prístup organizátorov európskej iniciatívy občanov k takémuto financovaniu bude Komisia vo svojich mesačných spravodajcoch o európskej iniciatíve občanov dôsledne poskytovať informácie o príslušných výzvach na predkladanie návrhov a o špecializovaných informačných stretnutiach. Komisia bude okrem toho pravidelne informovať vnútroštátne kontaktné miesta pre program Občania, rovnosť, práva a hodnoty o európskej iniciatíve občanov, aby boli dobre vybavené s cieľom reagovať na žiadosti potenciálnych organizátorov európskej iniciatívy občanov o informácie. Komisia takisto zabezpečí, aby bola dostupná materiálna podpora pre organizátorov prispôbena ich potrebám a zacielená na tieto potreby (vrátane potrieb financovania) a aby boli informovaní o všetkých službách, ktoré majú k dispozícii.

Opatrenie 3: Neustále zlepšovanie centrálného online systému na zber vyhlásení

Ako vyplýva z rozsiahlej spätnej väzby od občanov, centrálny online systém na zber vyhlásení je ľahko použiteľný a spoľahlivý nástroj na online zber podpisov, ktorý zároveň spĺňa vysoké bezpečnostné normy požadované pri spracúvaní veľkého množstva osobných údajov, ako je to v prípade európskych iniciatív občanov.

- Komisia bude pokračovať v **d'alšom rozvoji centrálného online systému na zber vyhlásení** (na základe spätnej väzby a návrhov zozbieraných počas preskúmania od organizátorov európskej iniciatívy občanov, odborníkov a občanov, ako aj prostredníctvom pravidelného testovania a konzultácií s používateľmi) s cieľom ešte lepšie uspokojiť potreby organizátorov európskej iniciatívy občanov.
- Komisia zváži **d'alšie zlepšenia**, ako napríklad doplnenie ďalších možností na prispôbenie systému tak, aby bol ústretovejší pre účastníkov kampane a interaktívnejší, napríklad poskytovanie štatistík v reálnom čase a prehľadu na sledovanie svojej európskej iniciatívy občanov pre organizátorov európskej iniciatívy občanov, a posúdenie spôsobov, ako upozorniť signatárov, aby nepodpisali rovnakú európsku iniciatívu občanov viackrát.
- Komunikačné činnosti sa zamerajú aj na zvyšovanie informovanosti občanov o tom, ako sa zabezpečuje dodržiavanie požiadaviek na ochranu údajov pri zbere ich osobných údajov prostredníctvom centrálného online systému na zber vyhlásení.

Opatrenie 4: Posilnenie vykonávania európskej iniciatívy občanov na vnútroštátnej úrovni a v spolupráci s občianskou spoločnosťou

Expertná skupina pre európsku iniciatívu občanov, ktorú zorganizovala Komisia, poskytuje osobitné fórum na konzultácie a výmenu postupov s orgánmi členských štátov. Komisia takisto pravidelne organizuje konzultácie so zainteresovanými stranami a prieskumy s cieľom získať

⁽¹⁰⁰⁾ https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/citizens-equality-rights-and-values-programme_sk.

spätnú väzbu a príspevky v záujme ďalších praktických zlepšení vykonávania európskej iniciatívy občanov. S cieľom ďalej posilniť vykonávanie európskej iniciatívy občanov na vnútroštátnej úrovni a spoluprácu s občianskou spoločnosťou Komisia vykoná dve opatrenia.

- **V kontexte expertnej skupiny pre európsku iniciatívu občanov** bude Komisia naďalej **podporovať členské štáty pri plnení povinností v procese európskej iniciatívy občanov**, pričom sa zameria napríklad na overovanie vyhlásení o podpore, zníženie minimálneho veku na podporu európskych iniciatív občanov, integráciu vnútroštátnych systémov elektronickej identifikácie do centrálného online systému na zber vyhlásení, zlepšenie služby na výmenu súborov alebo poskytovanie informácií a pomoci organizátorom európskej iniciatívy občanov.
- Komisia bude **ďalej zapájať zainteresované strany (vrátane organizácií občianskej spoločnosti)** vždy, keď by sa ich odborné znalosti mohli ukázať ako užitočné, pokiaľ ide o osobitné aspekty vykonávania nariadenia o európskej iniciatíve občanov, ako sú zlepšenia centrálného online systému na zber vyhlásení; určenie ďalších potrieb v oblasti odbornej prípravy a usmernení pre organizátorov európskej iniciatívy občanov a zvýšenie informovanosti o európskej iniciatíve občanov a jej zviditeľnenie (napríklad prepojením webového sídla európskej iniciatívy občanov s príslušnými online platformami pre účasť občanov na vnútroštátnej úrovni).

Opatrenie 5: Zviditeľnenie opatrení v nadväznosti na európske iniciatívy občanov

V súlade s článkom 15 ods. 1 nariadenia o európskej iniciatíve občanov sa Komisia stretáva s organizátormi úspešných európskych iniciatív občanov, aby mohli podrobne vysvetliť svoje ciele. V súlade s článkom 15 ods. 2 Komisia dôsledne zdôvodní svoje odpovede vo forme oznámení prijatých kolégiom. Okrem toho, pokiaľ ide o tri najnovšie úspešné európske iniciatívy občanov, po tom, ako Komisia prijala svoju odpoveď, sa s organizátormi úspešných európskych iniciatív občanov stretol aj člen Komisie zodpovedný za príslušnú oblasť politiky.

- S cieľom **lepšie informovať organizátorov európskej iniciatívy občanov a občanov o následných opatreniach**, ktoré Komisia zamýšľa prijať v reakcii na platné európske iniciatívy občanov, Komisia odteraz začlení takéto následné stretnutia do bežnej praxe.
- Komisia zabezpečí, aby **sa úspešné európske iniciatívy občanov systematicky zohľadňovali pri vypracúvaní politických návrhov v reakcii na tieto európske iniciatívy občanov** a aby ich organizátori boli dôsledne zapojení do konzultácií týkajúcich sa dotknutých návrhov.
- Komisia bude dôraznejšie upozorňovať na **úspešné európske iniciatívy občanov** a následné opatrenia, ku ktorým viedli, **vo svojich komunikačných kampaniach**, s cieľom zvýšiť informovanosť občanov o vplyve európskych iniciatív občanov na proces tvorby politík EÚ.

6. ZÁVER

Na základe tejto správy o preskúmaní sa Komisia domnieva, že revidované nariadenie o európskej iniciatíve občanov poskytuje organizátorom a podporovateľom európskej iniciatívy občanov prístupnejší, menej zaťažujúci a používateľsky ústretovejší rámec. Komisia

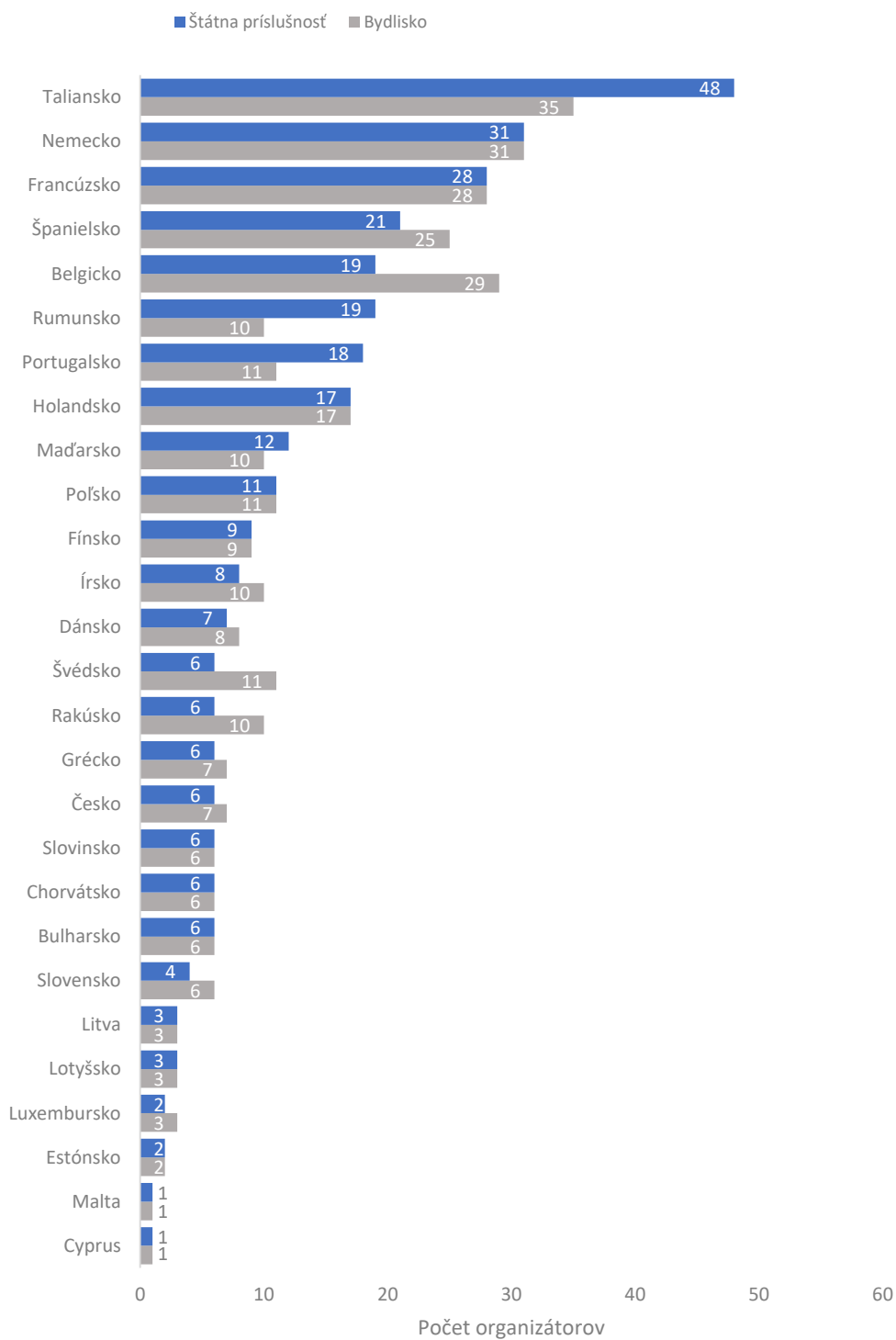

je naďalej plne odhodlaná zabezpečiť, aby revidovaná európska iniciatíva občanov dosiahla svoj plný potenciál ako nástroj na podporu diskusie a účasti občanov na úrovni EÚ. Preto prijme niekoľko konkrétnych opatrení na ďalšie zlepšenie fungovania európskej iniciatívy občanov a podpornej infraštruktúry pre organizátorov a zároveň predstaví vplyv európskych iniciatív občanov na politiky EÚ.

Komisia uznáva dôležitý príspevok Európskeho parlamentu a členských štátov k účinnému vykonávaniu nariadenia o európskej iniciatíve občanov. Komisia takisto víta príspevok ďalších inštitúcií a orgánov EÚ, ako aj ďalších zainteresovaných strán k zviditeľneniu európskej iniciatívy občanov na úrovni EÚ, na národnej a miestnej úrovni a k tomu, aby boli občania EÚ informovaní o svojom práve využívať európsku iniciatívu občanov na formovanie politík EÚ.

PRÍLOHA

Graf 4: Rozdelenie organizátorov podľa štátnej príslušnosti a bydliska

Graf 5: Rozdelenie organizátorov podľa veku

